APEIRON

Revistă de cultură geografică şi de geografie culturală

Încă o emoţie de toamnă

Anul II Nr.3

In cetatea săsească Rîşnov—Rosenau

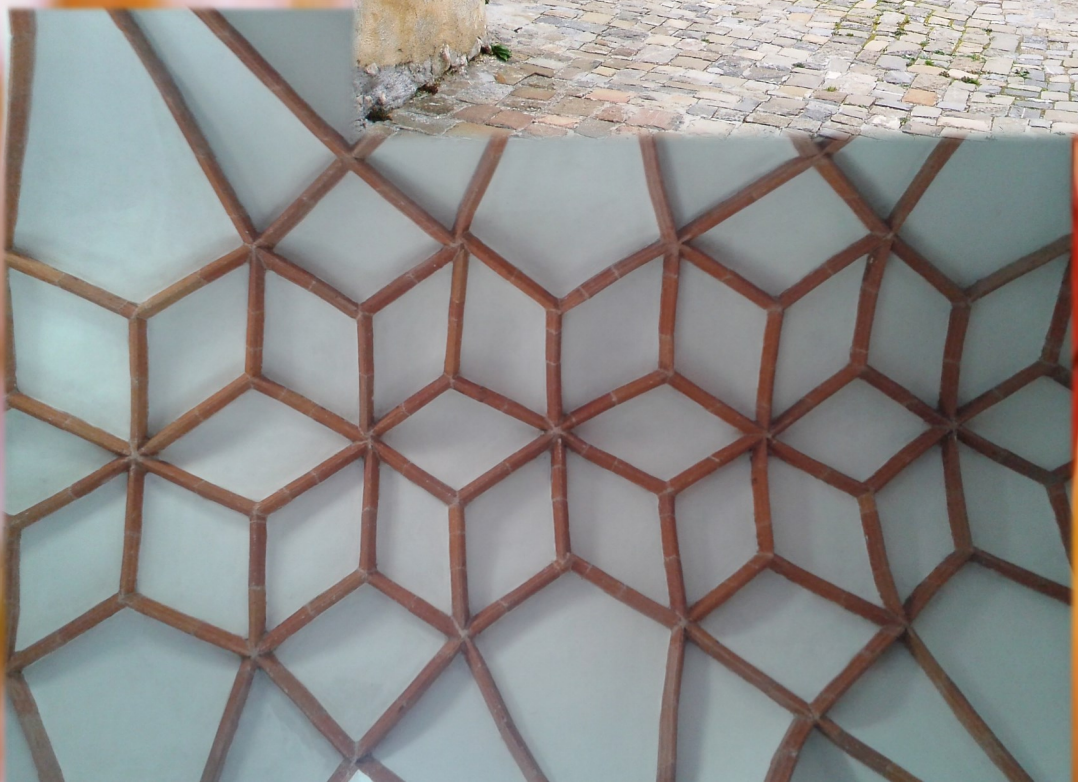

Geometrie în bolţi. Interior în biserica cetăţii Hărman

La acest număr al revistei au colaborat:

Zenaida Maria Andreica
Maria Silvia Grecu
Eugenia Ene
Justina Vîgheciu
Nikki Toader
Profesor Aurelian Ene
Daniela Boţogan
Ilinca Iliescu
Andreea Vilău
Marius Bobleagă
Profesor Mihai Oprişa
Raluca Băjenaru
Ştefania Vochin
Anca Petrache
Cristina Balaban

Noul colectiv redacţional exprimă gratitudinea pentru spiritul de iniţiativă, curaj şi perseverenţă dovedite de membrii redacţiei, astăzi absolvenţi ai Colegiul Naţional „Matei Basarab": ***Teodora Ivan, Marta Şipoteanu*** şi ***Andrei Vasile***.

Colectivul de redacţie:
Revistă semestrială
ISSN online 2457-9289
L 2457-9289
Redactor
Aurelian Ene
SGR
Ştefania Vochin
Redactor
Zenaida Andreica
Raluca Băjenaru
Daniela Gheorghe
Informatician
Prof. Eugenia Boboc

Redacţia revistei **APEIRON** aduce şi pe această cale mulţumiri pentru consilierea amicală, contribuţia plină de bunavoinţă şi competenţă, domnului profesor **Dan Munteanu**

Cuprinsul

Masa verde. ……..... pagina 3
Cutia cu amintiri. La Moşi ..... pagina 4
Cutia cu amintiri. O întîmplare de pe front …..... pagina 6
Oameni şi locuri. Meteora ……..……... pagina 7
Oameni şi locuri. Jurnal de călătorie ……..….. pagina 8
Oameni şi locuri. Drumul printre nori …….…….. pagina 10
Oameni şi locuri. Georgia Guidestones ..... pagina 11
La caterincă …. ……. pagina 13
Spiritualitate ..... pagina 14
D`ale bucureştenilor. Ultimul bucureştean ……..…….. pagina 15
D`ale Bucureştiului. Străzile ……..… pagina 16
Ars longa. Taraful din Mavrodin …….. pagina 17
Lifestyle. Alcoolul în viaţa noastră ……. pagina 23
Classic cars. Uitat pe nedrept – FIAT 600 ……. pagina 25
Reţete din sertarul bunicii. Plăcintă cu mere si iaurt ..... pagina 28
Reţete din sertarul bunicii. Poale`n brîu ……. pagina 29

LECTURĂ PLĂCUTĂ!

La masa verde

Masa verde este *masa tratativelor internaţionale*, însă în sens, larg expresia a fost folosită pentru a descrie un mod extraordinar de încheiere a unei dispute, invocând reguli speciale şi nu regulile normale care guvernează disputa. Masa tratativelor înlocuia câmpul de luptă.

Miza Rusiei în Siria nu este Bashar al-Assad, ci repoziționarea ei pe harta globală

În opinia lui **Cristian Diaconescu**, fost ministru de Externe, situaţia din Siria ar trebui să fie „**un semnal de alertă**", în contextul în care este vorba despre punerea faţă în faţă celor mai mari puteri militare din lume. Invitat în platoul emisiunii „Jocuri de Putere", de la Realitatea TV, Diaconescu a atras atenţia că acest context este extrem de periculos, existând „*pericolul unei ingerinţe din afară, a unui aşa numit "**accident util**"*.

„*În acest moment, pe baza unor raţiuni geostrategice, geopolitice, avem două superputeri militare faţă în faţă. (…) Este o regulă nescrisă pentru cei care negociază tot ceea ce ţine de domeniul militar, dar şi politic, de a nu permite, nici direct, nici indirect, ca superputerile, chiar aflate în raportul de parteneriat, să accepte să îşi trimită armatele faţă în faţă. Există riscuri de tot felul, există chiar pericolul unei ingerinţe din afară, aşa numit „accident util", care poate intra într-o sarabandă, într-un deficit de încredere reciprocă, iar lucrurile pot escalada aproape de neoprit. Depinde unde se află cu două armate, cele mai mari armate ale lumii faţă în faţă. Pe de-o parte, în Siria avem un grup de 13 state condus de SUA, o coaliţie care încearcă să lupte cu radicalismul islamic, iar pe de altă parte avem Federaţia Rusă*", a explicat el.

Totuşi, din punct de vedere politic, „*Vladimir Putin, datorită intervenţiei în Ucraina, are în acest moment cel puţin trei deficite de raportare la lumea largă*", apreciază Diaconescu.

„*Primul este starea de izolare politico-diplomatică pe care o resimte din plin mai ales o superputere care doreşte să fie recunoscută ca atare în orice moment; doi - lovitura extraordinar de puternică pe care au primit-o datorită sancţiunilor economice (…); trei - ideea de a reintra în joc şi, din acest punct de vedere, au găsit această nişă, încercând să îl transforme pe Bashar al-Assad dintr-o parte a problemei, într-o parte a soluţiei*", a explicat fostul ministrul de Externe.

„*Rusia îl va sacrifica pe Bashar a doua secundă după ce va obţine un deal*"

Totodată, Diaconescu a amintit că, în discuţia pe care a avut-o cu preşedintele american Barack Obama, liderul de la Kremlin a avut o „strategie" bine pusă la punct.

„*Vladimir Putin a încercat, în discuţia cu Obama, să ridice foarte sus dedicaţia Rusiei în lupta împotriva terorismului şi să coboare cât se poate de jos implicarea sa în Ucraina*.

O părere similară a exprimat şi geostrategul **Dan Dungaciu**, prezent, de asemenea, în emisiunea „Jocuri de Putere", de la Realitatea TV. El a precizat că Rusia acţionează pe modelul „vaselor comunicante".

„*Rusia leagă conflictul din Siria cu cel din Crimeea în termenii vaselor comunicante: cu cât dai mai multă importanţă şi influenţă Siriei, cu atât scade influenţa şi importanţa şi perspectiva asupra dimensiunii estice. Rusia vrea să mute toată atenţia pe Siria şi face asta nu doar cu avioanele, ci face asta printr-un joc diplomatic foarte subtil, care în acest moment se desfăşoară în Europa. Presiunea Rusiei se face mai ales pe statele din sud, încercând să le determine să pună presiune la nivel european pentru o mai mare atenţie a europenilor pe dimensiunea sudică. Adică sugerând că, de fapt, sudul este marea problemă de securitate a UE şi a NATO, şi nu estul***"**, a explicat Dungaciu.

„*În forma pe care o vedem acum, Rusia s-a inserat singură în acest joc, care însă nu se ştie cum se va încheia. Pentru că probabil ce înţelege Rusia prin soluţionare sau prin tipul de inserţie în acest joc, nu e, neapărat sincron cu ceea ce înţelege Occidentul sau SUA. Rusia a venit pe o lipsă de strateg şi viziune care au fost evidente în aceşti ani care s-au scurs de la revoluţiile arabe. Dar e se întâmplă acum în Siria nu e ce se va întampla pe termen lung sau ce vom vedea pe termen lung şi nu este foarte limpede dacă câştigătorii aparenţi de astăzi sau cei care sunt în prim plan vor fi şi cei care vor deconta victoria*", a comentat el.

Potrivit lui Dungaciu, „*miza Rusiei în Siria nu este neapărat Bashar al-Assad. Miza Rusiei în Siria este repoziţionarea ei pe harta globală, cât mai sus, cât mai bine, în aşa fel încât anumite teme - în special criza economică şi Crimeea - să fie scoase din discuţie. Rusia îl va sacrifica pe Bashar a doua secundă după ce va obţine un deal care îi va satisface pretenţiile ei mai mari*."

http//realitatea.net

CUTIA CU AMINTIRI

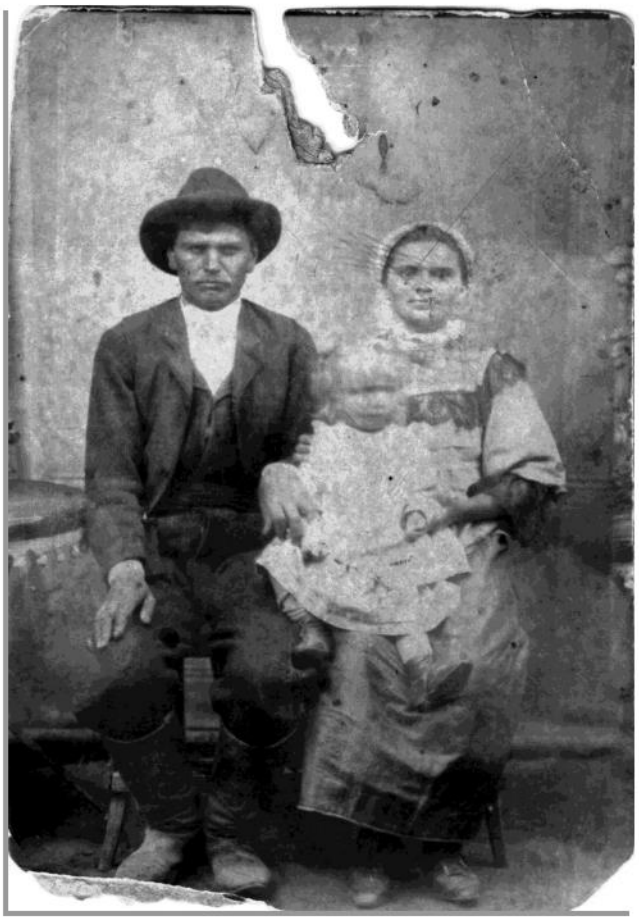

Tata si mama cu fratele meu in brate (in jurul anului 1930)

La Moşi

Nici până azi nu ştiu cine şi cum dădea semnalul de începere a pregătirilor pentru plecare.

Tata potcovea şi ţesăla caii, spăla şi lustruia ghiocul căruţei, îi ungea osiile, ca nu care cumva să scârţîie tot drumul; hamurile cailor erau reparate sau înlocuite cu cele noi, păstrate cu grijă în podul casei. Hamurile purtau ciucuri roşii, panglici şi clopoţei, ca "*aşa şedea bine*". Nu putea să uite că trebuie să pună la roţi şi păcănele. La urmă de tot aducea şi clondirul cu ţuică, ferita Sfântul o sticlă - ca "*aia se sparge şi nu ţine rece*", ori ceva vin "*de ăl` roşu*".

Mama nu mai pridideа cu pregătirile: scotea din dulap o scoarţă nouă care era aşternută pe leagănul căruţei, că de…"*se uită lumea*", alte macat-uri urmau să-şi găsească locul în căruţă, acolo unde urma să stau eu şi sora mea, rubedeniile care ne însoţeau. Vezi bine că în asta stătea mândria nevestei. Veneau la rând desagii cu de mâncare: pâinea proaspătă, coaptă în ţest pe frunze de nuc, sau lipie, "*bucăţele*" de carne de porc scoase din garniţa cu untură găzduită de răcoarea cămării încă de la Crăciun, cărnaţii şi şunculiţa, brânza, scovergi şi plăcinte. Grija cea mai mare era la friptura de iepure pe care tata l-a vânat mai ieri; carnea s-a fragezit în baiţul al cărui secret numai el îl ştia şi apoi a rumenit-o în cuptor tot după ştiinţa lui.

Abia acum urmam la rând eu şi soră-mea. Înghesuite în albiuţă, opărite şi apoi frecate cu un ştergar care nu era niciodată prea moale după plăcerea noastră, ţipând de clăbucul săpunului care ne-a intrat în ochi şi de durerile din încheieturile de care mama trăgea de parcă vroia să ni le încerce. După râsul şi plânsul din albiuţă venea rândul părului care trebuia pieptănat şi împletit în codiţe; acum să vezi plâns şi ţipete. Mama îmi împletea părul lung în patru codiţe, două mai scurte adunate spre creştet în chip de coroniţă şi alte două lăsate pe spate. Niciodată nu uita să pună şi un fir de bumbac roşu în împleteala cozilor, care să mă ferească de deochi. Dar promisiunea rochiţelor şi bluzelor primite în dar de Paşte, a ciorapilor cu ciucurei de arnică, baticuţul ăla "*cilibiu*", toate câte aşteptau pe poliţele din dulăpior un moment ca ăsta, ne făceau să uitam de pieptenul duşmănos şi de şuviţa de păr strânsă prea tare în codiţă. Şi azi, mă văd ca într-o oglindă, cu cămăşuţă albă brodată cu arnică de aţă albă de mătase, fusta cu fire colorate şi cu poalele împodobite cu colţişori croşetaţi din aţă de bumbac alb, ciorapi din bumbac legaţi sub genunchi de un şnuruleţ terminat cu ciucurei, toate făcute de mâna mamei. Tare mă mândream cu ghetele mele cele noi, cu ţinte galbene, primite de Paştile trecut.

Uite, abia acum mă întreb: "- Oare mama când mai găsea timp să se gătească şi ea?" Pregătirile erau terminate pe când se însera; eu şi sora-mea cădeam rupte de vânzoleala zilei cu gândul la marele eveniment din ziua care va să vie.

Nu se lumina de ziua, când mama ne trezea şi ne ajuta să ne îmbrăcăm, că acuşi vesteşte Rariţa vremea răsăritului…. şi plecăm LA MOŞI.

CUTIA CU AMINTIRI

Bărbaţii stând în picioare şi fumând, strigau la vecinii care încă nu terminaseră pregătirile: "- *Ioanee, băăă, vezi ca mi-a zis a lu`Primaru`că mai ţine Moşii o săptămână, ca să ajungi şi tu, băăă!*". Părea că grijile zilei s-au topit odată cu primele raze de soare şi nu mai trăiam decât pentru acest ceas când porneam la drum, de parcă şi ajunseserăm deja la Moşi.

Am părăsit Vărăştii în tropotit de copite, în păcănitul căruţei şi sunet de clopoţei, legănată de pietrişul drumului, cu vorbele vesele ale bărbăţilor care au coborât şi merg alături de căruţă, "*ca să le fie cailor mai uşor*" cinstindu-se cu un gât de vinişor şi făcând haz de tata care mâna caii şi, de frica automobilelor care puteau speria caii şi "*Doamne fereşte* …", nu se atingea niciodată de băutură, am părăsit Vărăştii.

Pe drum, prin Ştefăneşti, întâlneam alte căruţe care apucaseră mai de cu noapte calea spre Bucureşti şi ne înşirăm cu zecile, de parcă mergeam la 10 Mai.

La Andronache, în marginea pădurii, am tras la Hanu "La Tanţa", unde, sub un şopron, tata deshăma caii şi le punea de gât desagii cu orz, iar în iesle punea fânul adus în codirlă. De aici porneam cu autobuzul 53 până la capătul tramvaiului 1, care întorcea în bucla existentă şi azi, la intersecţia Şoselei Colentina cu Şoseaua Andronache. Cu un "bilet în corespondenţă" ajungeam cu tramvaiul la Obor şi mai departe până la Bariera Vergului. Pe spaţiul, atunci liber, dintre străzile Maior Coravu şi Vatra Luminoasă de azi, se întindea "Târgul Moşilor". Aici se întindea visul meu, Moşii.

Nici nu îmi aduc bine aminte unde zăboveam mai mult. Tare bucuroasă eram în *căluşeii* pictaţi în toate culorile care mă săltau în sus şi în jos, asurzită de muzica militară care se vărsa din difuzoare, pierdută de fericire în balansul bărcuţelor. Priveam fermecată minute în şir la *lanţuri*, caruselul în care sora-mea se învârtea ameţitor, ţipând de bucurie, mai ales când vreun tânăr din scaunul aflat în spatele ei îşi făcea vânt până apuca spătarul scăunelului ei şi o rotea şi mai abitir. Ca să ne mai distrăm puţin urmăream un *teatru de păpuşi*, "Vasilache şi Marioara", cu replici vesele în texte, aş zice azi clasice: femeia leneşă, nora şi soacra, bărbatul beţiv şi nevasta, popa cel beţiv, cârciumarul păcălit, bărbatul infidel/ femeia infidelă ajunşi de râsul satului şi mai câte, care adunau lumea şi o veseleau. Mai ales astea din urmă adunau cei mai mulţi spectatori şi, de multe ori, vorbele deochiate o făceau pe mama să ne ia de acolo. Spectacolul oferit de motociclistul de pe "*zidul morţii*" ne umplea de admiraţie ca şi acrobaţiile din *circul* mare şi zgomotos, unde se anunţa dramatic, pentru a nu ştiu câta oară - "*ultima reprezentaţie*", evident la cererea publicului. Atunci când vedeam câte un stand unde se vindea limonada rece, de la gheaţă, mi se facea brusc sete; pe lângă gustul dulce-acrişor al limonadei, în mintea mea de copil, mă fascina însăşi sticla, căci nu găseam răspuns la o întrebare: "- *Cum oare a ajuns bila asta în sticlă?*". Sticla de limonadă avea în interior o bilă, tot din sticlă, care sigila băutura acidulată până la deschidere, când trebuia să împingi bila înţepenită în gâtul sticlei, înăuntru. La fel de mult îmi plăcea giugiuc-ul, un salam făcut din rahat de fructe pudrat cu zahăr, care avea o umplutură din miez întreg de nucă, ori ciubuc-ul, o acadea din zahăr alb şi colorat, răsucit şi lung cât un creion.

Când credeau părinţii că a venit vremea târguielilor, cu un nod în gât, abandonam marile noastre bucurii şi ne lăsam duse în târg. Treceam pe la olari, de unde mama şi tata cumpărau străchini frumos desenate, borcane smălţuite, oale din lut de diferite mărimi, borcane "*cu mânuşi*"- adică cu manere, pentru murături; de la rudari cumpărau şi câte o "*căpistere*"-albiuţă pentru dospit şi frământat pâinea, linguri şi altele, cât puteau duce în desagi. Tare fericite mai eram dacă, de câtiva bănuţi, ne mai luau şi nouă câte vreun fleac pe care ne cădeau ochii şi, mai de rugămintea noastră ori de insistenţele negustorului, ne făceau şi bucuria asta.

Obosiţe, dar fericite ne opream lângă o tarabă unde sfârâiau pe grătar cărnaţi şi mici, învăluiţi într-un miros care te atrăgea de departe, chemaţi de ţăcănitul cleştelui de grătar şi de strigările negustorilor. Ceva grătar alături de o bere rece pentru cei mari şi iar limonadă pentru mine şi sora-mea.

Soarele se ducea spre apus când luam tramvaiul 1 înapoi spre Colentina, visând deja cu ochii deschişi cum va fi la anu` care vine. Atunci când vom veni iar LA MOŞI.

EUGENIA Ene

CUTIA CU AMINTIRI

O poveste de pe front

Străbunicul meu, Pascu Ilie, (O în foto) a luptat pentru România în cel de-al Doilea Război Mondial. Nu dorea să vorbească prea mult despre această experienţă, însă am aflat de la mama o întâmplare haioasă din vremea războiului.

Acţiunea se petrece pe front, în Rusia. Străbunicul meu se afla, împreună cu alţi soldaţi în misiune de patrulare şi cercetare.
Se apropiau tot mai mult de un cătun izolat, împrejmuit de un pîlc de salcîmi care-i asigurau o protecţie bună. În liniştea copleşitoare se mişcau cît mai încet, cu grija soldatului cu experienţă în astfel de misiuni. Unul înainta şi ceilalţi îl asigurau din lateral, după care se aştepta înaintarea fiecărui camarad, pînă cînd grupa se reunea într-o linie largă. În multe asemenea misiuni au întîlnit soldaţi răniţi abandonaţi sau, cel mai grav, dezertori care de frica de a nu fi ucişi au deschis focul chiar şi asupra propriilor camarazi.

După multe precauţii, s-au apropiat de liziera de salcîmi şi au început să cerceteze din priviri casa cea mai apropiată. Uşa casei era larg deschisă iar scara care urca la pod zăcea prăvălită pe prispă, lucrurile locatarilor casei aşezate încă la locul lor arătau că acolo demult nu a mai locuit nimeni. Nici urmă de păsări de curte sau animale în preajma gospodariei. Nici măcar un cîine ascuns pe sub lemne sau părăsit în lanţ.

Liniştea apăsătoare făcea să le ţiuie urechile, o linişte ca o ceaţă care le ascuţea simţurile, ce devenise solidă, de parcă ai fi putut să o atingi. Şi-au împărţit observarea asupra fiecărei ferestre, ştiind că unii cercetaşi surprinşi de patrule s-au baricadat şi au ţinut sub foc un pluton întreg. Nimeni nu scotea un cuvînt, doar se priveau şi îşi făceau semne din cap. Piedica trasă a unei arme automate a făcut ţăndări liniştea ogrăzii şi toţi s-au lipit şi mai tare de pămîntul prăfos, auzindu-şi unul altuia bătăile inimii. Ochii mari şi urechile, parcă surde pînă atunci, căutau să afle de unde a venit acel sunet atît de ameninţător. Podul şi trestia de pe casă erau cercetate cu privire avidă fir cu fir, ca o lupă, căutînd să descopere acel cerc negru, ucigător, al unei ţevi de armă.

Alteori o lucire metalică trecătoare a unei cătări de la ţeava armei unui lunetist zărită la vreme a salvat viaţa unor ofiţeri, căci aceştia şi servanţii de la cuiburile de mitralieră erau cel mai adesea luaţi în cătare. Un pufnet de rîs înăbuşit în mîneca vestonului a atras imediat priviri furibunde: mitraliorul grupei a fost cel care şi-a pregătit arma.

Răsuflări îndelung reţinute, de parcă şi respiraţia ar impiedica soldatul să audă mai bine, au bufnit din piepturi ridicînd norişori de praf. Bonete şi căşti s-au aplecat deodată către pămîntul care de data asta nu i-a primit. Broboane de transpiraţie au alunecat pe tîmple şi pe frunte. Se uitau unii la alţii şi nu ştiau dacă să rîdă sau să-l înjure pe nemernicul de mitralior.

Relaxarea în aceste condiţii e periculoasă şi au stabilit cine are în grijă fiecare deschidere a casei, iar mitraliorul a luat poziţie de tragere către acoperişul de trestie.

Un salt şi bunicul a ajuns lîngă peretele casei, mîinile i-au transpirat pe metalul armei şi încet, prea încet, o mîna ajunge la centironul unde se asigură că grenada e la locul ei. A aplecat uşor capul către deschizătura uşii ca să prindă cu privirea ceva din interiorul casei. După nu ştie cît timp, distinge în penumbra din casă lucruri răsturnate, resturi de la ultimul prînz al soldaţilor sovietici. Podina casei fusese arsă în vatră, bîrnele grosolane lăsau să se vadă snopii de trestie ai acoperişului. De acolo nu era niciun pericol.

Un pas făcut peste prag şi era deja în casă. Un zgomot infernal de lucruri răsturnate în spatele lui, dincolo de uşă, l-au făcut să-şi piardă cumpătul şi picioarele i s-au înmuiat. Atât de tare s-a speriat încât acesta a căzut în fund, cu spatele la uşă.

Peste picioarele sale a sărit îngrozită o pisică.

Anca Petrache

Oameni şi locuri

METEORA

În acest an, eu şi familia mea am ales ca destinaţie de vacanţă meleagurile Greciei, scăldate de razele soarelui de iunie. După o săptămână de vis în insula Thassos am parcurs drumul până la complexul monahal de la Meteora, situat în mijlocul Greciei, pe valea Tesaliei, lângă orăşelul Kalambaka, care este al doilea centru monastic al Greciei, după muntele Athos.

Aici am descoperit un ansamblu uriaş de stânci golaşe, pe vârfurile cărora călugării au construit mânăstiri de o rară frumuseţe (Cuviosul Atanasie, ctitor al Mănăstirii Marele Meteor, în jurul secolului al XIV-lea, pe cea mai mare stâncă). Chiar dacă aflasem explicaţia ştiinţifică a acestor stânci nu mi-am putut stăpâni admiraţia faţă de natură şi de măreţia celui care a creat-o.

Mănăstirea Marele Meteor

Astfel, au fost construite pe vârfurile stâncilor un număr de 24 mânăstiri, prin urcarea materialelor necesare pe stânci, cu ajutorul unor scări mobile de lemn, strâns legate cu frânghii.

Am fost impresionată de bogaţia materială, spirituală şi istorică a mânăstirilor suspendate deoarece au fost adunate comori valoroase, de la vestimentaţie, acte, documente, medalii, onorarii la moaştele multor sfinţi şi darurile primite de la împăraţii bizantini şi patriarhi. Artiştii care lucrau acolo au acoperit pereţii şi bolţile cu fresce şi au sculptat icoane din lemn, iar datorită cămăruţelor pline de obiecte culinare îţi poţi imagina viaţa simplă a călugărilor.

Acum sunt deschise pentru turişti doar 6 mânăstiri deoarece, din secolul al XVII-lea, o serie de mânăstiri au fost abandonate treptat. Unele au fost distruse sau deteriorate în timpul războaielor, mai ales la începutul secolului al XIX-lea, de către oştile lui Ali Paşa.

Între mânăstiri sunt locuri de popas, unde te poţi bucura de o panoramă incredibilă a împrejurimilor.

Aceste popasuri au fost momentele mele preferate deoarece, fiind la înălţime, adrenalina îşi făcea rolul, iar acea senzaţie, acel fior îl voi simţi mereu în inima mea.

Băjenaru Raluca

Oameni şi locuri

JURNAL DE CĂLĂTORIE

LA APA BICAZULUI

A venit, dintr-o data și vacanța de vară, de parcă ar fi stat ascunsă între mecanismele ceasului meu. Vacanţa pe care am aşteptat-o îndelung, mai ales că îmi propusesem să revăd Piatra Neamț, Piatra lui Crăciun - cum i s-a spus odată, să urmăm valea Bicazului prin Chei pînă la Lacul Roșu. I-am propus acest traseu tatălui meu și el a fost de acord, mai ales că dorea să-mi arate unde au lucrat părinții lui și cum au contribuit ei la ridicarea barajului de la Bicaz.

Am planificat tot, data cînd urma să plecăm, traseul, numai de vreme nu am ținut seamă. A plouat tot drumul, dar o speranţă tot mai mijea în depărtare, o geană de cer senin care se deschidea pe când ne apropiam de Piatra Neamț. Aici cerul era senin, soarele strălucea pe cer și în zare se profila Muntele Pietricica. Aerul curat ne-a întâmpinat de cum am ajuns în orașul liniștit și plin de verdeață.

Cât am stat în oraș, am vizitat Curtea Domnească, care a fost zidită în vremea lui Ștefan cel Mare, biserica Sfântul Ioan, înălţată de voievodul Ștefan între 1497 şi 1498, eleganta, monumentală, eleganta, precum ctitoriile voievodale ale vremii.

Lacul de acumulare Bicaz foto Silvia G.

Alături străjuieşte Turnul construit în 1499 din piatră brută, cu o înălțime de 19 metri. Vizitând muzeele din oraș am aflat cu uimire că cele mai vechi urme de locuire umană datează din Preistorie, ele se regăsesc pe teritoriul actual al orașului în așezarea de la Poiana Cireșului. Lângă oraș este Petrodava, unde sunt ruinele cetății geto-dacice de la Bâtca Doamnei.

Cu nerăbdare aşteptam să plecăm pe valea Bistriţei spre Bicaz şi mai departe, pînă la izvoarele pîrîului Bicaz. Am plecat dis-de-dimineață din Piatra Neamț, trecînd prin sate frumos gospodărite, cu grădini pline de culoare.

Din centrul oraşelului Bicaz, drumul se tot arcuieşte pe serpentinele care urcă pînă pe coronamentul barajului.

De aici se deschide privirii un peisaj de poveste. Luciul întins de apă, încadrat atât de frumos în căuşul dintre Muntele Gicovanu și Obcina Horstei poate fi admirat și mai bine atunci când eşti la bordul vaporașului de agrement. Lacul de acumulare Izvorul Muntelui cunoscut și sub numele de lacul Bicaz este cel mai mare lac artificial amenajat pe râurile din România. Situat pe cursul superior la râului Bistrița, lacul s -a format ca urmare a construirii barajului, un adevărat gigant, un baraj cu greutate, întrecut doar de cel de la Porțile de Fier.

Lăsând în urmă lacul, am pornit spre Cheile Bicazului, zona care mă chema de dincolo de cuvinte, din acele amintiri pe care nu le puteam uita. Mă uit pe hartă în timp ce tata conduce și găsesc cheile Bicazului situate în partea centrală a Munților Hășmaș, delimitate de Suhardul Mare și de Suhardul Mic, între județele Neamț și Harghita.

Intrăm în chei şi amuţesc. Nu ştiu unde să privesc mai întîi, mergem prea repede. Îi cer tatălui meu să conducă mai încet ca să pot savura ce am purtat în minte atîta timp. Un şuvoi de aer rece care năvăleşte

LA APA BICAZULUI

Pereții de calcar se adună amenințător deasupra drumului, care a împins apa Bicazului pînă în peretele de stîncă. Guri de peşteri aruncă sibilinice şuierături către cei ce pîngăresc liniştea veacurilor. Peşterile su fost modelate cu migală de Bicaz şi afluenţii săi, ape care au tot mîngîiat stînca şi au dat naştere formaţiunilor pe care astăzi le admirăm. Aici suntem în Parcul Naţional Cheile Bicazului - Hăşmaş care cuprinde ariile protejate, Lacul Roşu, Cheile Bicazului şi Hăşmaşul Mare-Piatra Singuratică.

Drumul prin Cheile Bicazului se strînge în serpentine de o frumuseţe aparte, ce-ţi taie răsuflarea. Serpentinele sunt atât de strânse, încât nu ştii ce alte minunăţii te vor aştepta mai departe. Pereţii de calcar ascund peşteri de o deosebită frumuseţe - Peştera Neagră, Peştera Cascada. Cea mai spectaculoasă zonă a Cheilor este la vărsarea pârâului Bicăjel în râul Bicaz, aici, pe alocuri, pereţii de stâncă au o înălţime de 300 m.

În unele zone, precum Poarta de Piatră, în aval de Serpentina Mare, distanţa dintre pereţii stâncoşi Piatra Poenii şi Piatra Bardosului este de maximum 6 m.

Mai jos de acest loc se află Pridvorul Iadului. Sunt cele mai impresionante chei din ţară prin maiestuozitatea pereţilor de stâncă şi sălbăticia peisajului. Ne-am continuat drumul spre Lacul Roşu, cel mai mare lac natural montan din ţară şi cel mai impresionant. Pare că este un lac vrăjit, cu apele sale ce par că sunt roşiatice. Priveliştea este fantastică, pădurea se scufundă în lacul din care încă se mai văd trunchiurile frînte ale brazilor.

Circulă două legende despre naşterea acestui lac. Una dintre ele spune că, odată, în Lazarea, trăia o fată de o frumusețe rar întâlnită, pe nume Estera. Într-o zi ea s-a hotărât să meargă la târg, la Gheorgheni. Acolo, fata a întâlnit un flăcău voinic, care, spun bătrânii, se lua la trântă şi cu ursul. Cum s-au văzut, cei doi s-au şi îndrăgostit, flăcăul cerându-i fetei să-i fie mireasă. Însă nunta lor nu s-a mai putut face, căci flăcăul a fost luat la oaste. Fata l-a aşteptat multă vreme. Pe înserate mergea cu ulciorul la izvor, unde stătea ore în şir, cu nădejdea că alesul inimii sale se va fi întors şi îi va ieşi în cale. Era atât de tristă, încât la auzul cântecului ei se înduioşau şi munții.

Astfel, într-o duminică, trecând pe acolo, Estera a fost văzută de un tâlhar, care, repezindu-se la ea, a ridicat-o în şa, zburând cu ea ca vântul spre Suhardul Mic, între stâncile cu o mie de fețe, unde acesta se ascundea. Tâlharul i-a promis fetei tot aurul şi toate bogățiile din lume numai să-l poată îndrăgi, dar fetei nu îi trebuia nimic din toate acestea. După o vreme, tîlharul şi-a pierdut răbdarea şi a încercat să ia fata în căsătorie cu sila. Estera a strigat către munți, cerându-le ajutorul. Stâncile, cuprinse de milă la strigătele ei îndurerate, au răspuns cu tunete şi s-a pornit o ploaie cum nu s-a mai văzut, care a măturat tot ce a întâlnit în cale. Acolo au rămas, sub sfărâmăturile stâncilor, fata şi tâlharul. Apoi, acolo s-au adunat apele munților, formând Lacul Roşu.

Altă legendă spune că pe o pajişte aflată între munți a fostodată o stână. Ciobanii, văzând că se apropie furtuna, au încercat să se refugieze, dar Muntele Ucigaş, dărâmându-se peste ei, i-a îngropat împreună cu oile, formând astfel lacul, care s-a înroşit de la sângele lor, după cum i-a rămas şi numele, Lacul Roşu.

Ceva adevăr este în legende, căci lacul s-a format în anul 1837, în urma surpării unei părţi a masivului muntos - Vârful Ghilcoş, (în ungureşte "Ucigaşul"). Numele lacului mai vine si de la aluviunile de argile roşii aduse de Pârâul Roşu. Pe lac te poţi plimba cu barca ori te poţi lua la întrecere cu cârdurile de rațe de pe luciul apei. Este o regiune unică în lume, unde pădurile de brazi veşnic verzi, aerul curat şi şi proaspăt te fac să-ţi doreştisă-l vizitezi în fiecare an sau chiar să locuieşti acolo. Spre seară, după o zi minunată petrecută în aceste locuri de o frumuseţe unică, ne-am întors în Piatra Neamţ. Stelele se vedeau pe cer şi parcă ne făceau cu ochiul ştrengăreşte.

Silvia Maria Grecu

Oameni şi locuri

Drumul printre nori

Fiecare dintre noi avem un loc, un peisaj al nostru, pe care vrem să îl revedem în va- canţe, pentru a ne izola de agitaţia de zi cu zi.

Locul meu se mai numeşte şi "Drumul printre nori". Îl recunoaşteţi?

Dacă răspunsul e "Nu!", cu siguranţă aţi auzit de "Transfăgărăşan", fiind şi unul dintre cele mai cunoscute drumuri din România, chiar şi din Europa.

La ultima revedere cu acesta, vremea nu a fost în favoarea mea, dar priveliştile nu au putut trece neobservate nici măcar de camera foto.

Chiar şi învelit de ceaţă, locul pare desprins dintr-o poveste. Şoseaua ce se strecoară prin natura verde-gălbuie, mîngîiată de ploaie, apa de la cascada Bîlei ce încerca să cînte "Muzica apelor" din ce în ce mai tare. Pentru a-i simţi prezenţa, aerul răcoros dansează cu petele de culoare roz ale florilor din preajmă şi îţi dau impresia că eşti parte a unei lumi de basm.

Mie, mereu îmi e greu să mă desprind de acest loc.

Oricîte revederi au fost, aceste locuri îmi oferă acea linişte mult dorită şi mă încarcă pozitiv cu energia necesară pînă la o nouă şi cît mai recentă revedere.

Cu siguranţă îmi doresc să revin şi sper că v-am stîrnit curiozitatea să ajungeţi pe "Drumul printre nori". Să nu vă temeţi de ceaţă, nori sau ploaie; de fiecare dată o să vă ofere un altfel de fior.

Ilinca Iliescu

Oameni şi locuri

GEORGIA GUIDESTONES
O nouă orânduire mondială!

Un monument megalitic învăluit în mister, al cărui autor se află sub semnul necunoscutului, asemenea motivului construcției. Georgia's Guidestones este un monument compus din 6 piese monolite, din granit albastru de Georgia, măsurând în înălțime peste 10 metri, având o greutate de aproximativ 120 de tone. Aceasta structură este asemuită monumentului megalitic ancestral Stonehenge, din comitatul Wiltshire, Anglia.

Construcția unică este compusă din patru paralelipipede poziționate vertical, ca niste raze, cu un monolit rectangular la mijloc şi deasupra, orizontal, un alt bloc tot din granit, care rigidizeaza întreg sistemul.

Ceea ce este de fapt uluitor la acest monument sunt caracteristicile astronomice: cele patru piese verticale sunt orientate în aşa fel încât să marcheze datele privind ciclul lunar de 18,6 ani, adică perioada de revoluție din cadrul Sistemului Solar. Mai apoi, blocul monolit din centru prezintă o gaură oblică prin care se poate vedea Steaua Polară, dar şi o fantă orizontală prin care pătrund primele raze ale soarelui în momentul echinocțiului.

Un alt fapt ce ar putea şoca este scrierea unui autor ce susține că ar decodifica istoria, Brad Meltzer, ce susține că a descoperit dovezi cu caracter numerologic între acest monument şi Noul Turn Babel, adică cea mai înaltă clădire din lume, Burj Khalifa.

Însă ceea ce este cu adevărat impresionant este mesajul gravat, un cod mai degrabă, inscripționat pe cele opt fațete verticale în opt limbi moderne: engleza, spaniolă, swahili, hindi, ebraică, arabă, chineză şi rusă. Pe cele patru fețe ale blocului superior vom regăsi de asemenea alte scurte mesaje în limbi precum : babiloniană cu caractere cuneiforme, greacă clasică, sanscrită şi în egipteana antică, adică în hieroglife. În urma acestei informații ne-am putea întreba de ce swahili şi hindi în loc de franceză sau germană? Am putea să o considerăm o întrebare retorică deoarece un răspuns concret este aproape imposibil.

Cele 10 „legi" sunt:

1.Mențineți umanitatea sub 500 de milioane de persoane, în echilibru permanent cu natura;

2.Supravegheați înmulțirea populației cu înțelepciune, îmbunătățind condiția fizică şi diversitatea;

Oameni şi locuri

4. Controlaţi sentimentele, credinţa, tradiţia printr-o judecată temperată;
5. Protejaţi oamenii şi naţiunile prin legi corecte si tribunale drepte;
6. Lăsaţi naţiunile să-şi rezolve singure problemele interne, iar disputele externe într-un tribunal mondial;
7. Evitaţi legile meschine şi funcţionarii inutili;
8. Găsiţi echilibru între drepturile individuale şi îndatoririle cetăţeneşti;
9. Preţuiţi adevărul, frumuseţea,iubirea, căutând armonia cu infinitul;
10. Nu fiţi cancer pentru Pământ-lăsaţi loc şi naturii;

Aruncând o scurtă privire asupra acestor legi le putem observa actualitatea şi aplicabilitatea în lumea contemporană, deşi scrise în anul 1980, aceste îndrumări descriind de fapt o lume ideală, aşa cum este văzută în cadrul mai multor societăţi oculte.

Cât despre identitatea autorului tot ce putem spune este că un anume domn R.C Cristian în anul 1978 s-a prezentat la primăria oraşului Elberton, spunând că reprezintă un grup de oameni de bine şi că scopul vizitei sale este construirea unui monument. Ulterior, s-a aflat, după cum este stipulat şi pe una dintre tabletele alăturate monumentului, că numele acestui domn nu este decât un pseudonim!

Astfel, consider că în gând ne rămân doar două întrebări: Cine a fost R.C. Cristian şi ce reprezintă cele 10 porunci?

Interpretări, desigur că există, una din ele privind numele acestui domn este urmatoarea: RC ar proveni de la Rosi Crucianism (Rosi Crucianism, Ordinul Crucii Rosa, provine de la legendarul Christian Rosenkreuz, 1614, acesta considera că lumea se va schimba în bine, nu datorită teologiei sau filozofiei, ci schimbării în bine a fiecărei persoane), iar Cristian în traducere ar însemna „Creştinul". Cât despre ghid, putem spune o multitudine de teorii, pornind de la ideea că dacă Anglia are Stonehenge, iar America nu, îl creează, până la asemănarea cu ideile care sunt susţinute de cei care reprezintă un club deosebit de select, de secretos, de influent se pare şi care susţine necesitatea instaurării unei Noi Ordini Mondiale.

Recent, monumentului i-a fost adăugat un bloc de piatră de formă cubică, pe care se poate citi inscripţia "2014". Blocul a fost plasat între inscripţiile în limba engleză şi cea în limba spaniolă. Deşi ar putea să pară un gest de vandalism, acesta dovedeşte că Georgia Guidestones este adus la zi de către cei care l-au construit, iar mesajul ar putea fi relevant pentru anul 2014.

Ce semnificaţie ar putea să aibă "2014"? Ce eveniment din anul 2014 ar fi putut să conducă la completarea comandamentelor? Dacă vom lua în seamă primul comandament, care se referă la menţinerea populaţiei mondiale sub 500 de milioane de oameni, atunci at- rage atenţia faptul că în anul 2014 omenirea a depăşit 7,o miliarde de locuitori.

Vă aduceţi aminte de cîntecul lui John Lennon "Imagine"? Reascultaţi acest cîntec şi citiţi după aceea încă o dată cele zece comandamente. Veţi avea o surpriză. Yoko Ono, văduva lui Lennon, într-un interviu a spus că: "Vreau ca oamenii să ştie despre acest monument…Ne-am îndreptat către o lume care se autodistruge şi care ar putea să distrugă planeta…e vremea să ne reafirmăm, avînd în minte toate lucru rile frumoase din această ţară şi pe care pietrele din Georgia le reprezintă".

Zenaida ANDREICA

ŞCOALĂ
&
Trezit la 7 dimineața

La caterincă

"Încep acest prim articol printr-un scurt moment de supremă sinceritate pe care aş dori să-l folosesc ca oportunitate pentru împărtășirea unor idei şi impresii, înainte de a intra cu totul în latura lingvistică, etim-ologic şi culturală a acestei chestiuni.

În primul rând, ideea acestui articolaş, să spunem, este de a vă aduce la cunoștință lucruri pe care este posibil să nu le ştiți şi care, în general, nu sunt ştiute de mulți . În mod surprinzător, cuvintele ale căror sensuri credem că le ştim, ascund mai mult decât lasă să se vadă sau mai mult decât ne putem imagina. Iar unul dintre acestea este chiar prezent în titlu... Vom pătrunde mai adânc în tainele acestui cuvânt aparent comun şi îi vom redescoperi înțelesurile ascunse, dar înainte de asta, vă îndemn, asemenea stimabilul Zaharia Trahanache, să „Aveți puțintică răbdare!".

În încheierea acestei introduceri (dorința mea fiind aceea de a nu fi fost prea lungă), doresc a vă preciza că această rubrică este una de discuție, deschisă ideilor şi curiozităților, adresată tuturor şi, în special, acelora care citesc, fie cu intenție, fie din întâmplare, acele rubrici intitulate „Ştiți că...?". Sună cunoscut? Vă recunoaşteți? În cazul în care aceste chestiuni nu trezesc interesul, nu e o tragedie... există un început pentru toate! Iar scopul meu este acela de a încerca să vă induc o cât de mică curiozitate față de limba pe care o vorbiți. Sper să reușesc...

Bun, abia acum începem să vorbim despre ceea ce se presupune a fi subiectul nostru. Așadar, vom începe cu o întrebare simplă: Ce gânduri vă apar instantaneu în minte când auziți/vedeți cuvântul „caterincă"? Sau mai bine spus: Care a fost primul lucru la care v-ați gândit când ați citit titlul? Nu mă îndoiesc de faptul că cei mai mulți dintre dumneavoastră s-au gândit la termenul provenit din limba țigănească şi care face referire la „ceartă" sau la utilizarea unui limbaj ironic în procesul de comunicare. Din păcate, acest termen şi-a pierdut, cu timpul, sensul adevărat pe care obişnuia (şi pe care poate mai obişnuiește și astăzi) şi il aibă în cultura slavă. Într-adevăr, „caterincă", scris în ucraineană „katerynka", are trei sensuri limitate din punct de vedere etnografic şi care sunt cel puțin interesante:

- Un cuvânt sinonim pentru primul său sens ar putea fi „flaşnetă" (o mică orgă mecanică portativ care este acționată prin învârtirea unei manivele) sau „minavet" (o flaşnetă de dimensiuni reduse).
- Un alt sens al acestui cuvânt arhicunoscut şi folosit în exces în România este denumirea unui dans popular de origine rusă care se joacă în propria lege, cum s-ar spune, fără reguli stricte sau mişcări impuse, ceea ce le permite dansatorilor să se lase purtați de muzică şi de propriile îndemnuri şi sentimente. Ca o mențiune, constat faptul că această explicație transformă titlul nostru într-o invitație la dans pe care sper că o veți accepta.
- Un ultim sens a cărui identificare a fost posibilă a fost acela de bază etimologică a numelui slavon „Katerina". Acest nume a fost preluat de către alte popoare şi dezvoltat în diferite medii culturale şi lingvistice, rezultând numeroase derivate ale cuvântului „caterincă", dintre care cea mai apropiată ca formă este „Ecaterina" (popular în rândul popoarelor slavone din Răsăritul Europei, în jurul secolului XV). În România, numele a apărut în anul 1495, conform unor documente din Muntenia, şi astfel s-au format nu- mele Cătălina/Cătălin.

Sunt convinsă că printre dumneavoastră există purtători ai acestor nume şi deci, iată câteva detalii pe care este posibil să nu le fi posedat până acum despre etimologia numelui dumneavoastră. Alte forme dez- voltate pe baza acestui nume, în spațiul românesc, şi care au o legătură îndepărtată cu termenul analizat anterior, „caterincă", sunt: Caterina, Catrina/Catrina, Trina/Trina, Catinea, Tinea, Tincuța, Cati, Catița, Catiuşa, Lina, Catarina, Kitty. În alte limbi există numele derivate: Catherine (engleză), Catherine (franceză), Katherina/ Katherine (germană), Caterina (italiană), Katerina (maghiară), Ekaterina/Katinka (bulgară), etc.

Aruncând, deci, o privire asupra a ceea ce a fost scris anterior şi trasând apoi, o clară linie de demarcație între explicații și concluzie, putem spune că într-adevăr, acest cuvânt, „caterincă", are mai multe de oferit decât măsura jignitoare în care îi permitem acestuia să se implice în conversațiile noastre zilnice. În speranța că, poate, aceste informații aduc un plus de valoare cunoștințelor lingvistice, etimologice şi onomastice ale culturii generale pe care fiecare dintre dumneavoastră o dețineți, putem considera încheiată, pe moment prima noastră mică incursiune în tainele cuvintelor.

Andreea VILAU

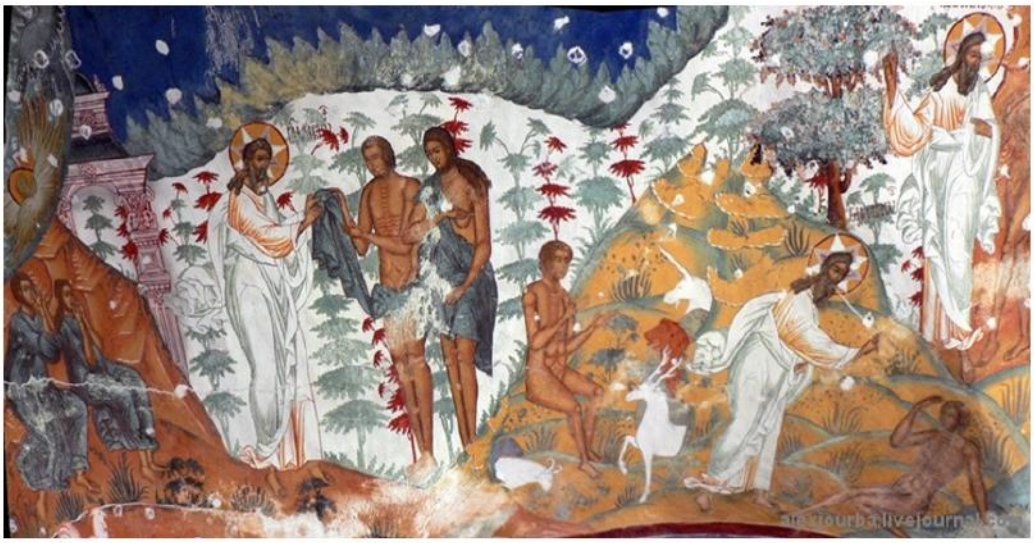

Omul - chip şi asemănare cu Dumnezeu

Omul este ultima şi cea mai importantă creaţie a lui Dumnezeu - *„coroana întregii creaţii*". După natura lui dublă, trup material şi suflet spiritual, omul aparţine şi lumii materiale şi lumii spirituale, el aflându-se la întretăierea dintre ele şi constituind o împreunare a acestora.

Ca şi toate celelalte făpturi, omul îşi are originea la Dumnezeu, dar pe când celelalte făpturi apar prin simpla exprimare a voinţei divine, omul este creat prin lucrare directă, de chiar mâna lui Dumnezeu, după chipul şi asemănarea Sa (*Facere 1, 26*).

Că omul a fost creat în urma celorlalte făpturi pământeşti se explică prin faptul că el reprezintă încununarea creaturilor şi punctul de întâlnire al celor două lumi (spirituală şi materială) şi era potrivit să fie adus la existenţă în urma acestora. După trup, omul se înrudeşte cu întreaga creaţie, iar după suflet se înrudeşte cu Dumnezeu.

Chipul lui Dumnezeu în om nu se referă la înfăţişare, la aspectul fizic, exterior, ci la mănunchiul de puteri sufleteşti: *raţiunea, voinţa liberă, simţirea*, cu care omul se îndreaptă spre Dumnezeu printr-o activitate neobosită pentru desăvârşire, iar asemănarea lui Dumnezeu în om este înfăptuirea acestei desăvârşiri prin împreună-lucrarea harului dumnezeiesc cu silinţele omului.

Că sufletul omului este înzestrat cu raţiune se vede din aceea că, după creare, omul a fost aşezat de Dumnezeu ca stăpân al pământului şi făpturilor materiale de pe el. De asemenea, omul a ştiut să se deosebească pe sine de celelalte făpturi, pe care le-a cunoscut, dându-le nume potrivite.

Voinţa liberă omul nu a dobândit-o în timp, ci o are chiar de la crearea sa. Datorită acestui mare dar al libertăţii, omul poate să-şi aleagă singur calea în această viaţă: a binelui, sau a răului.

Simţirea sau sensibilitatea (afectivitatea) omului faţă de tot ceea ce îl înconjoară şi faţă de cele ce se petrec în propria sa fiinţă şi viaţă, reprezintă a treia însuşire a chipului lui Dumnezeu în om. Omul simte că trăieşte el însuşi, că este el însuşi în diverse acţiuni, locuri, momente. Omul se simte legat de ceea ce este frumos, plăcut, adevărat, bun. Simţirea este o însuşire a sufletului care percepe sau cunoaşte lucrurile materiale.

Aşa cum spuneam, omul este o fiinţă personală, ştiind că există şi pentru ce există (bine sau rău). El se ridică deasupra tuturor celorlalte făpturi însufleţite nu numai prin sufletul, ci şi prin trupul său. Şi acesta a fost creat printr-un act special şi direct al lui Dumnezeu, ca să fie purtătorul vieţii spirituale. Această menire specială a trupului îi determină şi însemnătatea lui particulară. Trupul nu este un reflex sau o umbră a sufletului şi nici o închisoare a lui, ci element esenţial al naturii omeneşti. Fiecare om îşi are sufletul şi trupul său şi **fiecare dintre noi este o existenţă personală unică, nerepetată şi nerepetabilă.**

De la creaţie, omul a fost înzestrat de Dumnezeu cu toate puterile fizice şi spirituale necesare ajungerii la menirea sa - **mântuirea**.

Chipul lui Dumnezeu nu se referă la trup, pentru că Dumnezeu nu are trup, dar totuşi chipul nu-i cu totul străin de trup, întrucât trupul participă oarecum la puterea sufletului, prin formă, poziţie şi posibilitate de exprimare a stărilor sufleteşti.

Deosebirea între chipul şi asemănarea lui Dumnezeu în om se pot exprima astfel: chipul se referă la natura spirituală, intelectuală şi morală a omului, iar asemănarea, la scopul către care tinde omul în dezvoltarea şi perfecţionarea sa morală. Profesor Mihai Oprişa

D'ale Bucureştiului

MIRCEA DAMIAN 1934

Au trecut 67 de ani de la moartea lui **Mircea Damian**, scriitor uitat şi artist desăvârşit al Sburătorului, căci nu mulţi sunt cei care - fără să fi trecut de o „anumită vârstă" - mai ştiu ceva despre el.

Din „Dicţionarul scriitorilor români" aflăm că **Mircea Damian** a avut *„o existenţă dezordonată şi nomadă, trăind de pe o zi pe alta, peregrinând din oraş în oraş (Bistriţa, Dej, Bacău, Galaţi, Constanţa), întemeind sau colaborând la diverse publicaţii obscure. S-a stabilit în cele din urmă la Bucureşti; lucrează în câteva redacţii, întemeiază şi conduce el însuşi „Vitrina literară" (1929- 1934). Se lansează şi în literatură, ca autor de povestiri umoristice".*

În 1941, nestăpânita nevoie de a dărâma falsele statui ale vieţii publice l-a făcut să cunoască închisorile acelor vremuri. Eliberat, în 1945, **Mircea Damian** publică ultima sa carte, "*Rogojina*", în a cărei *Notă introductivă* destăinuie: *„Pedeapsa am executat-o în întregime, că aşa mi-a fost dat: să plătesc în viaţă totul, uneori cu dobânzi foarte sângeroase. Şi ca să nu stau degeaba, fiindcă la închisoare zilele sunt lungi, iar nopţile nesfârşite, am scris cartea de faţă. Cum o fi ieşit, nu ştiu, întrucât e scrisă pe furiş. Cititorul să hotărască..."* .

Extras din volumul "**Bucureşti**", tipărit la Fundaţia pentru Literatură şi Artă „Regele Carol II", Bucureşti, 1935

Strazile

Ascultați-mă pe mine: cine spune că cunoaște Bucureștii ca în palmă, - să știți că minte. Nimeni nu-l cunoaște bine. Că prea e sucit și prea te învârtește în jurul tău, trecându-te dintr-o stradă în alta, aducându-te de unde ai pornit tocmai când credeai că ai ajuns în strada pe care o cauți. Să întrebi un șofer, un sergent sau un trecător? Se-ntâmplă astfel: cauți, de pildă, strada Fluierului.

- Fluierului? Da! O luați prin Pache, - ți se răspunde.

- Prin Pache?

Te gândești că lămurirea e cu totul vagă. În București, însă, lumea e grăbită. Îți aruncă peste umăr cuvântul și își vede de drum. Iar când întâlnești pe cineva cu mai mult timp de pierdut, - te lămurește atâta, încât de desorientează complet. Și trebuie s-o iei de la început.

Cel mai bun mijloc ca să găsești strada pe care o cauți, este să nu întrebi pe nimeni. Ajunge să cunoști cartierul. Și pleci într-acolo. O iei apoi pe-o stradă. Pe oricare. Și mergi până dai într-alta. Pe urmă, apuci la stânga. Sau la dreapta. Nu interesează, pentru că, sau la dreapta, sau la stânga, - nu mergi niciodată prea mult în linie dreaptă. Uneori se întâmplă, cum spuneam mai inainte, ca dupa un ceas de alergatura, sa te pomenesti exact in locul de unde ai pornit. Nu dispera. Ia-o la stinga sau ia-o la dreapta. Si peste citeva minute, ai sa te trezesti tocmai in fata casei pe care o cauti.

- Ia uite domnule!

……..

D'ale Bucureştiului

Desen de CICK DAMADIAN din albumul BUCURESCII (II)

Altădată, pierzi strada pe care ai găsit-o cu atâta trudă, într-un chip cu totul stupid. După ce ai descoperit-o pornești pe ea, spunându-ți: ‹‹aici e numărul 5; până la Nr. 170 pot să merg liniștit››. Și mergi atât de liniștit, încât nu bagi de seamă că strada dumitale coteşte uneori în prelungire pe alte străzi. Și în loc să apuci la dreapta, cu strada, o iei la stânga pe cealaltă, și te tot duci după Nr. 170.

Afară de asta, sunt foarte multe străzi care au aceeași denumire, deşi în cartiere cu totul opuse. Există, bunăoară, un bulevard Take Ionescu, și o stradă, pe undeva pe lângă Gara de Nord, cu același nume. Există, de asemeni, câteva străzi Cantacuzino: Gh. Cantacuzino, Gh. Gh. Cantacuzino, etc. Și dumneata care nu cunoști lucrul acesta, întrebi pur și simplu:

- Unde este strada Cantacuzino?
- Care Cantacuzino?! - ți se răspunde.
- Păi sunt două? - te crucești dumneata.
- Ba mi se pare că sunt vreo trei!

Apoi, sunt alte străzi botezate a doua și a treia oară, dar care sunt cunoscute sub denumirea de acum o sută de ani. Iar altele, care poartă numele celebre ale unor personalități străine, sunt ştiute numai pe numele românesc pe care-l aveau mai înainte. De pildă: nu vei auzi pe nimeni spunând strada R. Poincaré în loc de strada Academiei, sau strada Aristide Briand în loc de strada Regală...

În Bucureşti, fiecare cartier are personalitatea lui, specificul lui. Fiecare cartier și fiecare stradă. Trecând, nu dintr-un cartier într-altul, ci dintr-o stradă în alta, - îți face impresia că te găsești în alt oraș. Lângă străzi unde zgomotul tramvaielor și al clacsoanelor te asurzeşte, se găsesc altele cu totul liniştite. Foarte rar trece pe aici câte-o căruță sau un automobil. Iar dacă trei inși au radio sau patefon, - ajunge la toată strada...

Uitasem: mai este un restaurant cu grădină de vară și cu popice. Are grătar și ‹‹orchestră›› cu ‹‹diseur››. Restaurantul e mic, grădina e mică și vinul de la ghiață. Oamenii petrec aci în linişte, în tăcere parcă. Se încaeră foarte rar, și atunci trag cu puştile ca la vie, sau se înjunghie cu cuțitul.

În seara următoare este iarăși linişte...

Și dacă faci numai o sută de pași, dai într-o stradă plină de lume și de tramvaie și de automobile. Aci toată lumea este agitată și grăbită.

Este orașul aci, și luptă...

A consemnat Stefania Vochin

D'ale bucureştenilor

Victor Eftimiu este unul dintre iluştrii scriitori români,
un adevărat om de cultură. Membru al Academiei Române, el a scris dramaturgie, eseistică, poezie.

Talentul său l-a împins chiar şi spre jurnalism, unul dintre articolele publicate în ziarul *„Adevărul"* fiind *"Ultimul bucurestean"*
Adevărul, 47, nr. 15182, 5 iulie 1933

Ultimul bucureştean

Odinioară, avea mustața căruntă și o purta în sus, ca Wilhelm II.

Astăzi, după douăzeci de ani, o are neagră ca pana corbului și-o ține cu unul din vârfuri țanțos spre monoclul bine înfipt, iar cu celălalt vârf mai puțin rigid, mai fantezist, înflorit, lăsat în voie, într-o renunțare.

Poartă, și-acum, costum de călărie; își lovește cisma cu aceiași cravasă autoritară și nervoasă. Pensionar încă de acum un sfert de veac, Moncol - prescurtare de la mon colonel, cum i se spunea, pe vremuri - nu mai are cal de mult; demult nu l-a mai văzut cineva la șosea, trecând falnic, printre amazoane.

A sărăcit: abia de-l mai cunoaște câte un chelner bătrân.

Și-a schimbat cafeneaua... Prietenii de demult s-au dus. E singur, într-o lume nouă. Trăește numai din amintiri. Amintirile sunt stigmatul cel mai grav al bătrâneții. Nu vorbiți de trecut, nu vă gândiți la el niciodată - dacă vroiți să rămâneți în actualitate. Trăiți numai printre tineri. Lăsați-i pe ei să vorbească și ascultați-i căci sunt mai vii ca amintirile voastre. Dacă bătrânețea se ia, și tinerețea e contagioasă.

Bravul nostru Moncol nu știe că n-ajunge să-ți cănești părul, ca să fii tânăr. El vorbește lucruri de-acum patruzeci de ani unor oameni pe cari nici măcar ziua de azi nu-i interesează, căci se gândesc necontenit la cumplitul și miriadarul mâine.

Tatăl lui Moncol a fost *„beizadea"*, - adică fiu de Domn. Colonelul-pensionar de azi a cunoscut protipendada Bucureștilor și a Iașilor, unde bunicul său a hospodărit câteva luni. Toate cancanurile unei societăți apuse, toate nunțile, divorțurile, cumpărările de moșii, adulterele, mezalianțele, jocurile de cărți, unde se pierdeau conacele și nevestele; cine e boier veritabil și cine e proaspăt levantin, care ramură a familiei este cea adevărat Cantacuzină și la ce oră se rupe firul Comăneștilor. - Moncol le știe mai bine ca oricine și le povestește - adică le povestea acum douăzeci de ani, fără întrerupere, fără punct și virgulă, fără să-și aleagă adjectivul, fără să menajeze nici o susceptibilitate, nici un vecin de masă, boier și el, poate rudă cu bătrânul sau veșnic tânăra doamnă ce trecea în cupeu, pe podul Mogoșoaiei.

Astăzi, nu mai sunt mese pe trotuarul cofetăriei Capșa. Și chiar de-ar fi, cine s-ar mai așeza la ele?... Ce scoborâtor al vreunui neam ilustru și-ar mai lua mazagranul printre temuții polemiști și actori fără angajament de acolo? Cine să mai treacă în caleașcă, să aprindă amintirile și verva fiului de beizadea? Vremuri apuse. Orașul s-a schimbat prea mult.

Moncol e posmorât. Nu mai are cui vorbi. Nu mai cunoaște pe nimeni. Ține sprâncenele încruntate și-și lovește, brusc, mustața cănită, aruncând-o în sus. Nu știu, de ce, mi-aduce aminte de Jean Moreas, așa cum l-am apucat acum un pătrat de secol în cartierul latin...

Un prieten care vrea să-și cumpere vie pe drumul Văcărești lor ne-a luat cu automobilul, pe Moncol și pe mine. Când am ajuns în fața cimitirului Bellu, fiul beizadelei a făcut semn că vrea să se oprească. Ne-am dat jos câteși trei. O splendidă zi de Mai. Mormintele își aruncau, unul altuia, ramuri înflorite și cintezi. Era un joc grațios al morților, o veselie primăvăratecă mult mai intensă și mai pură decât Maiul orașului.

În această desrobire, în această feerie de verde, galben și roș, subt imensul cer azuriu, în liniștea tăiată de zborul rândunelelor, ne aminteam, cu un cutremur de groază, toate localurile „de petrecere", cavourile umede, cu lumini spectrale, unde ne mai „distraserăm" peste iarnă. Ce melancolie. Respirăm liberi și fericiți, acum, în cimitir. Liberi, optimiști, dornici de viață.

Însuși Moncol se înseninase. Fruntea i se descreți. Începea să surâdă. Descifra inscripții, pe morminte și, pe măsură ce recunoștea nume familiare, pe măsură ce ne afundam în alei, ochii i se aprindeau, voia bună îi sporea. Se regăsea... La un moment dat, ne-a luat pe fiecare de o mână:

- Te uiți la pezevenghiul ăla ?

(Pezevenghiul era un grilaj ruginit, o lespede acoperită cu bălării…)

„Nu era din adevărații Văleni. A tocat trei neveste și a mai trăit cu mama uneia din ele zece ani. Acuma nu mai are nici de-un trandafir. Eu i-am spus că aia de acolo o să-l ducă de râpă. (Aia de acolo era sub o cruce de marmoră, o nostimă boieroaică bucureșteană, moartă mai acum cinci ani și care făcea admirația adolescenței noastre). În fond, el era un băiat de treabă - continuă Moncol - dar l-a nenorocit muierea. Asta își ipotecase moșia la excrocul ăla de colo, care mai are tupeul să fie înmormântat lângă nevastă-sa. A ofticat-o săraca. După ce i-a mâncat tot, i-a adus în casă și băiatul servitoarei, ăsta de s-a împușcat la Monitorul Oficial, când era ăla ministru de interne.

Ce bandit, domnule! Mai avea pretenția de șef de partid, credea că dacă-l împinge Momuloaia - da' Momuloaia unde-o fi îngropată? mi se pare la Bârlad - o să poată să-l răstoarne pe oncle Jorj, cu una cu două. Ia te uită ce palat și-a ridicat Merchedecian. N-ar trebui să lase pe băcani să-și facă așa cavouri. Nu vezi, domnule, cum ascunde toate mormintele? E o porcărie, am să protestez!... Ce om șarmant, beiza- dea Gligore și uite, nu se mai cunoaște... L-au pus lângă rapina aia de Didina Negromanti, care și-a făcut statuie la Paris - moncher, dar e o diferență de treizeci de ani - aici e tânără - când a murit avea șaizeci și cinci de ani - cum de-au lăsat-o cu bustul ăsta? E o porcărie... Trăia cu un Prâscovean, la Paris, pe vremea mea, se dusese să se lanseze (a La Païva), dar n-a avut trampă, s-a degradat prin șanțuri, până a luat-o conu Manuc și i-a lăsat douăsprezece moșii. Ce-a făcut cu ele, să-ți spună ăsta de aici, că i-a fost avocat până la moarte și a jefuit-o cu ăla de acolo. Erau tovarăși amândoi, nevestele surori, una s-a înecat, ailaltă n-a vrut să stea lângă el, a lăsat cu limbă de moarte să fie îngropată în cavoul familiei.

Ia dați-vă încoa... îl găsim noi.

A, uite și pe licheaua asta! Așa oameni trimite țara la Paris... Eu le-am spus de atunci, domnule! Era Lahovary la Externe..."

Moncol și-a regăsit verva de demult. Vorbește cum nu l-am mai auzit de douăzeci de ani. E printre ai lui, acum!

Strigoi, în oraș, acuma e la el acasă. Cunoaște pe toți. „Ăla" și „ăsta" nu mai sunt morminte, ci ființe cu nume cari vibrau sonor, odinioară, făpturi aevea, reînviate de năvala fără punct și virgulă a Moncolonelului.

E mare freamăt în văzduh, printre fantomele celor de sub pământ.

Nu le-ar putea aduce un omagiu mai mare, nu le-ar putea face mai multă plăcere, decât tratându-i ca pe niște bucureșteni în viață, chemându-i pe nume, mângâindu-i, insultându-i familiar, cu sburdălnicie tinerească... Ramurile lungi și subțiri, înflorite cu mii de steluțe galbene, aleargă din mormânt, ca niște mesageri, împreună cu cintezii.

În cimitir e veselie mare. Nu mai sunt morți! I-a înviat pe toți Moncol, cel mai tânăr dintre ei.

A consemnat Stefania Vochin

ARS LONGA

LĂUTARII DIN MAVRODIN

Între tarafurile din țară, devenite celebre în secolul trecut ca purtătoare și păstrătoare ale spiritului creator al obștei din care descind, un loc memorabil în conștiința oamenilor din localitate și nu numai, îl ocupă taraful de lăutari țărani din Mavrodin, județul Teleorman. Formație a cărei existență activă depășește vârsta de un secol, ea s-a înscris în amintirea celor ce au cunoscut-o sau au auzit-o ca un prestigios colectiv artistic stabil, păstrător și inovator al cântecului popular mavrodinean teleormănean.

Cu aproximativ patru decenii în urmă, sub sprijinul profesorului compozitor ***Dumitru D. Stancu*** (mutat la cele veșnice între timp), mare iubitor și pătimaș al folclorului meleagurilor natale, acest taraf de lăutari făcea un pas important în muzica românească, înregistrând un disc LP cu 13 piese, adică aproximativ 40 de minute numai de folclor curat teleormănean.

LĂUTARII DIN MAVRODIN - date, fapte, oameni, virtuți

DULCEANU GHEORGHE zis PIU (1886 - 1938), violonist
Dulceanu Ion zis Oaie (1901 - ?), violonist
Dulceanu Gheorghe-Gogu (1913 - ?), țambalist
Dulceanu Costică (1915 - ?), violonist
Dulceanu Alexandru (1923 - ?), violonist și acordeonist
Dulceanu Gheorghe-Gogu Jr. (1933 - ?), țambalist

DULCEANU ION zis MÂRLOI(1880 - 1945), cobzar
Dulceanu Nicolaie-Nicu (1900 - 1963), violonist
Dulceanu Florea zis Dore (1910 - 1987), basist
Dulceanu Badea (1917 - 1987), țambalist
Dulceanu Gheorghe-Gică (1924 - ?), violonist
Dulceanu Ion zis Lele (1937 - ?), violonist
Dulceanu Virgil zis Bizdirică (1939 - ?), acordeonist

DULCEANU STĂNICĂ zis BĂRBOSUL(1890 - 1944), violonist
DULCEANU MITRUȘ(? - 1918), țambalist
Dulceanu Ilie (1924 - ?), țambalist
Dulceanu Nicolae Ioniță zis Bărăgan (1949 - 2013), acordeonist

DULCEANU-DUMITRESCU SANDU(? - 1923), cobzar și basist
Dulceanu-Dumitresculon zis Bîzoaie (1913 - 1963), țambalist și violonist
Dulceanu-Dumitrescu Anghel (1926 - 1977), basist
Dulceanu-Dumitrescu Sande (1933 - 1985), violonist

Nume de instrumentiști care au cântat și au încântat ascultătorii din zona folclorică teleormăneană timp de un veac au fost toți membrii familiei Dulceanu. Dacă am dispune de mai multe date și mărturii necesare, schemei de mai sus i s-ar putea adăuga și alte nume șterse de timp și de uitare.

ARS LONGA

Făcând această afirmație și continuând ideile și cercetările prof. D. D. Stancu, ne putem gândi la faptul că primii componenți ai tarafului mavrodinean n-aveau cum să apară întâmplător, ci preluând meșteșugul mânuirii instrumentelor muzicale de la alți și alți înaintași ai lor. Așadar nu se exclude deloc ca aceia să fi făcut parte tot din neamul Dulcenilor. Asupra numelui acestora ne vom și opri atât cât este posibil, expunându-i pe cei mai buni și mai vestiți dintre aceștia, în special pe genialul Dulceanu Gheorghe-Piu.

Compozitorul D. D. Stancu și taraful din Mavrodin

DULCEANU GHEORGHE zis **PIU** a fost - din câte se cunosc până în prezent - adevăratul întemeietor al „familiei" de lăutari din Mavrodin, afirmată ca un colectiv foarte bine închegat începând cu primii ani ai secolului trecut.

Născut în anul 1886, Piu s-a afirmat încă din frageda tinerețe ca un instrumentist cu o tehnică remarcabilă, o acuratețe rar întâlnită la lăutarii sătești și o forță expresivă care-l așeza printre cei mai valoroși meșteri ai cântatului din Teleorman dinainte de Primul Război Mondial. Modest, cinstit, cu un comportament foarte echilibrat atât în familie, cât și în relațiile cu locuitorii Mavrodinului, Piu a impus respect și admirație. Urmașii lui au crescut și s-au format având-l ca exemplu sub toate aspectele.

S-a stins din viață la vârsta de 52 de ani, adică în anul 1938, suferind de plămâni. A lăsat în urma lui un colectiv lăutăresc de aleasă calitate interpretativă și bine orientat către valorificarea folclorului muzical din acest colțișor de țară.Acesta a avut doi fii: Dulceanu Ion zis Oaie și Dulceanu Gheorghe zis Gogu.

DULCEANU ION zis **OAIE** s-a născut la începutul secolului trecut, în anul 1901. El a fost cunoscut de marele public sub numele de Oaie Dulceanu, cei apropiați numindu-l „Tata Oaie". Acesta a fost fără doar și poate cel mai bun instrumentist din familia Dulcenilor.

Încă din primii ani ai copilăriei, Oaie Dulceanu a intrat sub îndrumarea directă a tatălui său, în scopul formării deprinderilor violonistice și a acumulării de cunoștințe în domeniul repertoriului folcloric lăutăresc specific vetrei mavrodinene. Dovedind spirit organizatoric, rapid a trecut la conducerea tarafului, când încă nu depășise vârsta de 20 de ani, împreună cu fratele său mai mic, Gogu Dulceanu. În timpul vieții a efectuat înregistrări pentru Arhiva de Folclor și pentru Radiodifuziunea Română.

S-a stins din viață în anul 1969, în vârstă 68 de ani, lăsând o formație lăutărească de cea mai bună calitate și un minunat exemplu de talent, muncă și voință. Din generația care a urmat distinșilor lăutari Oaie Dulceanu și Gogu Dulceanu fac parte: Dulceanu Costică și Dulceanu Alexandru, dintre care ne vom opri la cel de-al doilea.

ARS LONGA

DULCEANU ALEXANDRU, numit de consăteni și de ceilalți componenți ai tarafului „LISANDRU", a fost cel de-al doilea fiu al lui „Tata Oaie". Ca și ceilalți descendenți ai lui Gheorghe Piu și Oaie, Alexandru Dulceanu s-a bucurat de o temeinică instruire violonistică, dovedind reale aptitudini în însușirea tehnicii instrumentale, cât și a repertoriul tradițional. Interesant este inexplicabilul fapt care l-a determinat pe acest bun violonist să abandoneze instrumentul care l-a consacrat în favoarea acordeonului. Urmând firul genealogic al familiei, întâlnim în istoria tarafului și numele lui Dulceanu Gheorghe-Gogu (a nu se confunda cu Piu).

DULCEANU GHEORGHE-GOGU a fost singurul fiu al lui Costică Dulceanu, respectiv nepot al lui „Tata Oaie". Ținând seama de faptul că, atât unchiul său Alexandru Dulceanu, cât și fratele bunicului său, respectiv Gogu Dulceanu nu au avut urmași, el este singurul descendent al familiei lui Piu care duce mai departe arborele genealogic al familiei de lăutari.

Acesta a crescut în atmosfera de muzică lăutărească afirmată la cotele înaltei exigențe, atât de bunicul, cât și de tatăl său. Se spune despre el că a fost un elev foarte sârguincios în munca de formare a deprinderilor de mânuire a ciocănelelor de la țambal și de însușire a repertoriului specific formației mavrodinene. Bucurându-se de o tehnică fără cusur și un simț armonic foarte dezvoltat, țiiturile lui Gogu Dulceanu la țambal devin veritabile recitaluri.

Trecând peste celelalte nume ale familiei Dulcenilor, nu din ignoranță, ci din cauza limitei de spațiu ce mi se impune, ajung să mă opresc la ultimul membru al vechiului neam mavrodinean - **DULCEANU-IONIȚĂ NICULAIE** zis **BĂRĂGAN**, născut în 1949, nepot prin alianță al lui Stănică Bărbosul. Acesta a crescut la școala de lăutărie a „Dulcenilor". A fost multă vreme cel mai tânăr component al colectivului. Deși a purtat în activitatea lui ani mulți de experiență, Bărăgan s-a bucurat de reputația unuia din cei mai buni acordeoniști din tarafurile teleormănene.

Deși plecase din colectiv, mutându-se din motive sentimentale în orașul Zimnicea, de-a lungul timpului a răspuns la toate chemările de colaborare, dovedindu-și astfel atașamentul față de satul natal, față de tovarășii lui lăutari și față de îndatoririle de artist. Plecat dintre noi recent, la data de 21 mai 2013, la o vârstă deloc înaintate (adică 64 de ani), odată cu el a murit și tradiția muzicală a acestui neam de lăutari.

Imagine de pe coperta discului „Taraful din Mavrodin - Teleorman"

ARS LONGA

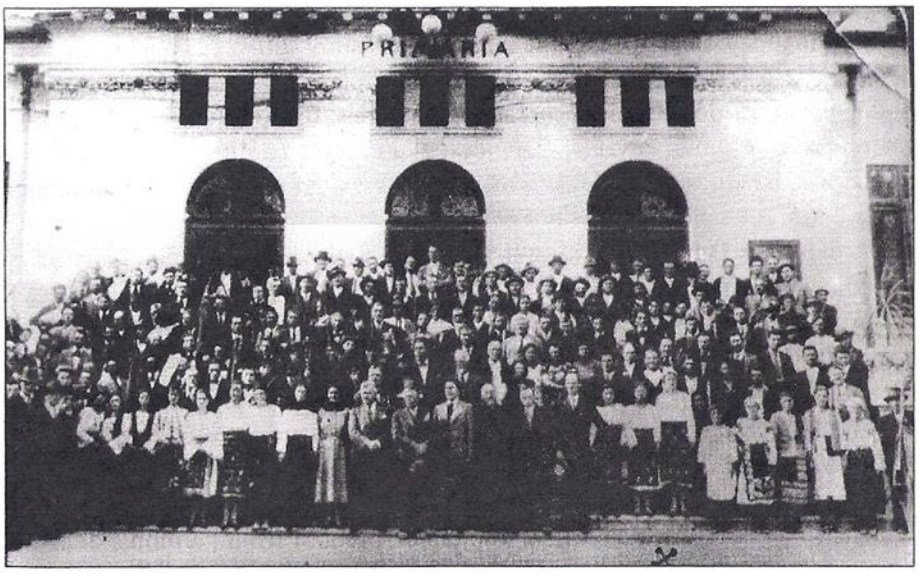

Lăutarii din Mavrodin la „Festivalul cântecului și portului teleormănean", Alexandria, 1932

BIBLIOGRAFIE:

Stancu, D.D.: *Lăutarii din Mavrodin-Teleoman: schiță monografică*, Ed. Vergiliu, București, 2002

Stancu, D.D.: *Pe deal la Teleormănel* (culegere de folclor), vol. 1-3, Ed. Vergiliu, București, 2005

Mica, Al.: *Cinci veacuri din istoria cântecului popular românesc*, Electrecord, București, 2011

RONDEL GROENLANDEZ

Pe ce meleaguri mă găsesc?
Pe ce tundră acum pășesc? Știu
bine ce loc explorez...
Un țărm stâncos, groenlandez!

Observ casele colorate
Mici, multe și depărtate
Și un drum lung zgrunțuros
Și pietros... dar e frumos!

În timp ce tot călătoresc
Pe-o stâncă rece mă așez
Privesc în jur, mă minunez
Și pe loc mă-ngrijorez...
Pe ce meleaguri mă găsesc?

RONDELUL GEORGIAN

Tbilisi, Tbilisi, oraș georgian,
Oraș vechi cu aspect persan,
Un rai de culori, un rai de parfum
Un rai oriental plin de volum.

Cetate georgiană pe Kura ridicată
De ctitorul tău Gorgasali Vakhtang -
Rege-al georgienilor, înalt ca rang
Te-a făcut ca astăzi să fii lăudată.

Georgie frumoasă, fără de an
Râvnită de-a lungul de mulți dușmani,
De la rușii lacomi pân' la evrei
Și mai vechii stăpâni - vitejii persani -
Tbilisi, Tbilisi, oraș georgian.

Marius Bobleagă

ALCOOLUL ÎN VIAŢA NOASTRĂ

MANIFESTAREA FIZICĂ ŞI PSIHICĂ A DEPENDENŢEI

Semne ale dependenţei psihice:

- stările de indispoziţie (frustrare, anxietate, stări depresive) sunt înlăturate prin consum;
- anticiparea consumului, planificarea consumului şi a ocaziilor de a consuma;
- evocarea cu plăcere a momentelor de consum, memoria momentelor plăcute;
- în faţa unor situaţii limită sau a unor momente cu mare presiune emoţională (deces, boală, divorţ, pierdere, câştig, euforie) dependentul se gândeşte automat la consumul de alcool.

Semne ale dependenţei fizice:

- în lipsa consumului de alcool apare tremuratul matinal al mâinilor, degetelor şi al palmelor;
- dificultăţi de coordonare a mişcărilor, probleme de echilibru şi de mers;
- transpiraţie, stare de greaţă şi/sau vărsături;
- durere de cap, tensiune, probleme cardiace;
- tulburări de somn; alte semne specifice sevrajului alcoolic.

ETAPELE CONSUMULUI DE ALCOOL

Consumul de substanţe ca şi cel de alcool, în special, parcurge mai multe etape:

- **consumul experimental,** în care individul consumă substanţa din curiozitate (de exemplu, la o petrecere);
- **consum regulat,** în care individul consumă substanţa la diversele întâlniri cu colegii, cunoştinţele, prietenii;
- **consum devenit preocupare,** în care individul obişnuieşte să consume alcool în multe situaţii şi căutarea acestor situaţii devine un scop în sine;
- **dependenţa,** este faza în care întregul comportament este controlat de nevoia organismului de a consuma alcool.

Persoana nu mai este liberă, este controlată de substanţă!

TESTUL CAGE (CUT-DOWN, ANNOYED, GUILTY, EYE-OPENER)

Este un test foarte scurt, cu numai patru întrebări care diagnostichează problemele cu alcoolul considerând întreaga istorie de viaţă a pacientului.

Deoarece negarea însoţeşte, de obicei, probleme de abuz de alcool, testul CAGE, la fel ca cele mai multe teste de screening de alcool, pune întrebări cu privire la problemele asociate mai degrabă cu consumul, decât cu cantitatea de alcool consumată. **Două răspunsuri "DA" la testul CAGE indică probleme cu alcoolul.**

1. V-aţi gândit vreodată că ar fi indicat să reduceţi cantitatea de alcool consumată? **Nu [0] Da [1]**
2. Vă irită faptul că cei din jur critică consumul d-voastră de alcool? **Nu [0] Da [1]**

CE INSEAMNA CONSUM MODERAT DE ALCOOL?

Vreau însă să dau o definiţie, cea a consumului moderat de alcool.

Ea este egală cu **o porţie de băutură pe zi** la femei şi două la bărbat. Nu uitaţi că femeile sunt mai sensibile la acţi- unea negativă a alcoolului decât bărbaţii.

O porţie înseamnă **330 ml de bere** sau **150 ml de vin** sau **45 ml de tărie**. Orice depăşire a acestor doze înseamnă probleme cu alcoolul şi poate avea drept consecinţă o multitudine de boli, de la hepatite şi pancreatite, până la hipertensiune, scăderea fertilităţii şi boala de inimă.

Un consum continuu determină alcoolicii să consume cantităţi tot mai mari de alcool pentru a obţine acelaşi efect. Poate fi definită alcoolică o persoană care: „***în mod constant, nu reuşeşte să aleagă între dacă va bea sau nu şi care, dacă bea, este incapabilă să decidă dacă se va opri sau nu***."

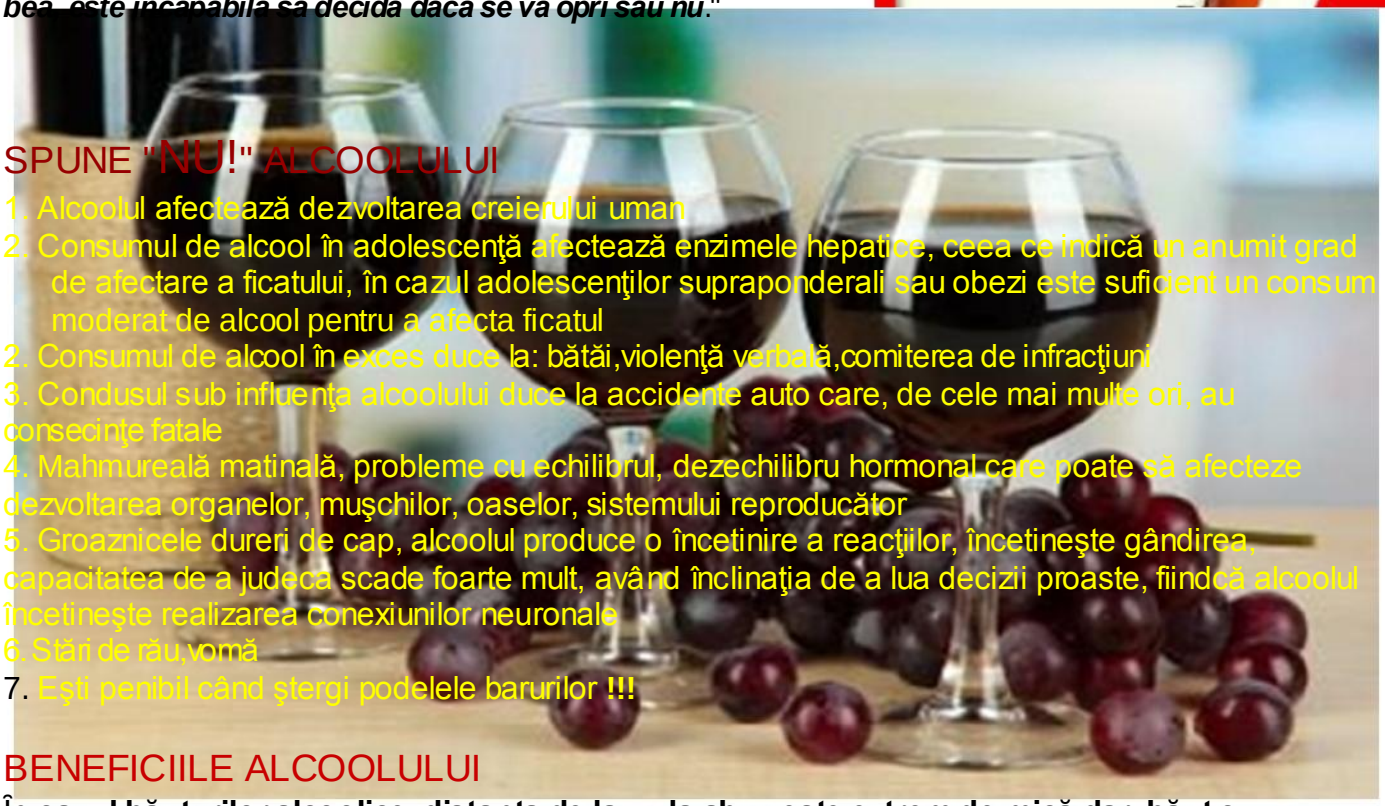

SPUNE "NU!" ALCOOLULUI

1. Alcoolul afectează dezvoltarea creierului uman
2. Consumul de alcool în adolescenţă afectează enzimele hepatice, ceea ce indică un anumit grad de afectare a ficatului, în cazul adolescenţilor supraponderali sau obezi este suficient un consum moderat de alcool pentru a afecta ficatul
2. Consumul de alcool în exces duce la: bătăi,violenţă verbală,comiterea de infracţiuni
3. Condusul sub influenţa alcoolului duce la accidente auto care, de cele mai multe ori, au consecinţe fatale
4. Mahmureală matinală, probleme cu echilibrul, dezechilibru hormonal care poate să afecteze dezvoltarea organelor, muşchilor, oaselor, sistemului reproducător
5. Groaznicele dureri de cap, alcoolul produce o încetinire a reacţiilor, încetineşte gândirea, capacitatea de a judeca scade foarte mult, având înclinaţia de a lua decizii proaste, fiindcă alcoolul încetineşte realizarea conexiunilor neuronale
6. Stări de rău,vomă
7. Eşti penibil când ştergi podelele barurilor **!!!**

BENEFICIILE ALCOOLULUI

În cazul băuturilor alcoolice, distanţa de la uz la abuz este extrem de mică dar, băut cu măsură, acoolul nu face rău.

Vinul roşu are proprietatea de a apăra organismul de afecţiuni cronice. Antioxidanţii pe care îi conţine vinul roşu ajută organismul să distrugă radicalii liberi, care nu sunt altceva decât substanţe toxice, care atacă sănătatea celulelor. Ajunşi în sânge, antioxidanţii apară celulele, prevenind, în acest fel, afecţiunile cronice, cardiace şi cancerul.

Resveratrolul, un colorant polifenolic, este considerat cel mai puternic antioxidant cunoscut până acum ,care se găseşte în tot ceea ce noi numim fructe şi legume negre, de fapt o culoare intermediară, între indigo, negru şi vişiniul cel mai închis.
Resveratrolul se găseşte şi în strugurii roşii şi negri din care este făcut vinul.

SOLUŢII PENTRU INLOCUIREA CONSUMULUI DE ALCOOL

1. Când îţi practici pasiunile
2. Când faci activităţi care îţi fac plăcere

Classic cars

Uitat pe nedrept -

Inginerii de la FIAT au lucrat încă din anul 1952 pentru "Proiect 100" /"*Progetto 100*", la desenele şi cele 5 prototipuri ale unui autoturism de mic litraj, care să câştige sufletele cumpărătorilor europeni, fascinaţi de fiabilitatea modelului german Volkswagen (Broscuţă), de uimitorul Citroën 2CV si replica sa de la Renault, 4CV. "Proiect 100" şi-a propus să ducă la bun sfârşit modelul unui autoturism de familie, ieftin, economic, fiabil, uşor de parcat pe străduţele înguste şi aglomerate ale oraşelor europene.

Volkswagen Beetle.1952

Citroën 2CV

Renault 4CV

Producătorul italian a lansat pe piaţă modelul 600 în anul 1955, care a ajuns repede sa fie extrem de popular printre tineri, micii funcţionari, şi, în general, pentru cei care îşi doreau o maşină fără pretenţii, cunoscut sub numele de alint, „***Seicento***".

Caracteristici tehnice

Lungimea: 3215 mm	**Lăţimea:** 1380 mm.
Inălţimea 1480 mm	**Greutate**: 450 kg.
Capacitate cilindrica: 633 c.c.	**Numar de locuri**: 4
Putere: 21 HP 4 cilindri în linie	**Viteza maxima**: 130 km./h 85 km./h cu 4 pasageri şi bagaje
Consum mediu mixt: 5,7 l./100km.	**Capacitatea rezervorului**: 26 l.

La festivitatea oficială de lansare, designer-ul FIAT, inginerul Dante Giacosa a declarat că "scopul proiectului a fost să realizeze un model inovativ, atât în interesul progresului tehnic cât şi al simplicităţii eficiente".

Modelul 600 a fost produs la uzina Mirafiori (Torino) până în anul 1969, interval în care s-au produs 2.695.197 de unităţi din acest model. Autoturismul s-a vândut la un preţ de 6.700 €, în echivalent de 29.480 RON (1€ = 4,4 RON).

Privind retrospectiv, modelul Fiat 600 răcit cu apă a fost eclipsat de Fiat 500, cel racit cu aer (pentru simplicitate tehnică), dar 600 s-a vândut remarcabil de bine la vremea sa; autoturismul cu numărul 1.000.000 a fost produs în Februarie 1961, la mai puţin de 6 ani de la lan- sare. In acest moment, oficialii FIAT anunţau o rată excepţională de producţie, de 1.000 de autoturisme produse zilnic.

In anii '60, '70 şi până în anii '80, acest autoturism a devenit extrem de popular în Spania, unde a fost produs sub marca SEAT începand din 1957 şi până în 1973. Cele 797.319 bucăţi produse din modelul SEAT 600 au devenit un exemplu de calitate şi multe dintre ele au găsit cău-

Foto 1. FIAT 600

Spania a câştigat prestigiu şi încrederea beneficiarilor în calitatea autoturismelor produse (aşa numitul "*Miracolul spaniol*") dar şi experienţă, care s-a materializat apoi în modelul SEAT 800, singurul model cu patru uşi derivat din platforma lui 600. SEAT 800 a primit un şasiu nou, mai lung, şi o redesenare a habitaclului, care capătă astfel un plus de confort pentru şofer şi pasageri - si asta fără sprijin din partea inginerilor torinezi, care au renunţat încă din anul 1969 la producţia lui FIAT 600.

FIAT 600/770 Neckar Jagst a fost produs la sucursala germană a firmei FIAT, între anii 1956 şi 1967. A fost lansat pe piaţă sub marca cu sonoritate germană - Jagst 600, iar din 1960 începe producţia modelului 600D sub numele Jagst 770, până în anul 1967, interval în care au fost scoase de pe banda de montaj peste 172.000 de bucăţi.

Zastava 750/850 a fost produs în fosta Iugoslavie, unde modelul 600 a ajuns să fie extrem de popular ca urmare a preţului şi a consumului redus. Zastava 750 şi, ulterior modelul 850, au fost produse la uzina din Kragujevac pentru aproape 25 de ani, până în 1985 - un real record de stabilitate în producţie.

FIAT 600 R, alintat „***Fitito***" a fost produs de firma Someca S.A., în Argentina, din 1960 până în 1982, asamblând piesele trimise din Italia, până când a fost finalizată uzina de la Córdoba (Argentina). Producţia lui ***Fitito*** s-a extins cu o linie de asamblare

Fiat 600 a fost ales de sovietici pentru a fi copiat pentru un autoturism cu producţie de masă la entry-level, Zaporozets 965, căruia i-au montat un motor cu 4 cilindri în V şi au mai făcut şi alte câteva schimbări estetice.

O variantă ieftină a ajuns celebră în India (FIAT India), fiind produsă de TATA Motors, model emblematic

Foto 2. Zaporozets 965

Un model al marilor speranţe

Berlină cu două uşi, o caroserie monovolum autoportantă; direcţia este asigurată de bări de direcţie independente şi simetrice, articulaţiile din capetele bărilor de direcţie au lubricaţie - for life.

Fiat 600 a fost primul model Fiat cu motor posterior. 600 a fost echipat cu un motor de concepţie nouă, cu 4 cilindri dispuşi în linie cu raport de compresie 7,8: 1 şi cu o singură camă de distribuţie, proiectat pentru o întreţinere uşoară. Carburatoarele verticale Holley 28 ICP6 - licenţă Weber, cu pompă de acceleraţie, asigura o recirculare a gazelor din carter şi a vaporilor de ulei şi benzină înapoi în camerele de ardere pentru evitarea poluării (!), îl fac agil pe micuţul 600.

Seicento nu avea pedala de ambreiaj, o manetă pe coloana volanului prelua aceasta funcţie. Ulterior, sub presiunea tehnică şi psihologică a altor constructori europeni de autoturisme, FIAT a renunţat si la maneta cutiei de viteze montata in partea dreapta a volanului, (sistem sigur şi eficient pentru conducătorul auto, foarte răspândit la modelele americane din acea vreme) şi montează de acum tradiţionala pedală de ambreiaj la un un disc de ambreiaj uscat cu comandă mecanică si levier pentru cutia de viteze.

Toate modelele 600 aveau o cutie de viteze cu 4 trepte+R.

Suspensia asigura stabilitatea autoturismului cu un sistem original de arcuri din oţel poziţionate transversal şi cuplate cu amortizoare de şoc cu gaz pentru roţile din faţă; pentru roţile posterioare acţioneaza un ansamblu - amortizor format din arcuri elicoidale şi amortizoare concentrice.(*vezi galeria foto*)

Spre deosebire de Volkswagen ("Broscuţă") sau Fiat 500, Fiat 600 are motorul răcit cu apă, iar un radiator mare preia funcţia de încălzire pentru habitaclu. Pentru modelele cu motoare mai puter- nice, de 767 c.c., un radiator suplimentar este montat frontal.

Ventilaţia aerului din habitaclu este bună atât vara cât şi iarna; are un sistem eficient de degivrare pentru parbriz şi lunetă. Geamurile de pe portiere sunt acţionate manual şi au fost proiectate cu un segment pivotant pentru a evita curenţii interiori de aer chiar la rulaj cu ambele geamuri coborâte; geamurile posterioare sunt fixe, în cheder.

Fără modelul 600 nu ar fi existat FIAT 500; FIAT 600 a dat notele definitorii ale proiectului 500 şi nu ar fi o exagerare să spunem că 500 este un 600 redus la scară.

Similaritatea dintre Volkswagen Beetle şi 600 este evidentă: compartimentul de bagaje şi roata de rezervă în compartimentul anterior de 0,8 m³; curbura posterioară a coroseriei este comună celor două modele, cele două uşi cu deschidere amplă pentru îmbarcarea pasagerilor pe locurile din spate (primele modele 600 aveau balamalele uşilor fixate pe stâlpul median- vezi Renault 4CV, ulterior uşile au fost montate pe stâlpul anterior), geamurile laterale şi sistemele de prindere, etc..

Originalitea micuţului 600 este remarcabilă în monovolumul caroseriei, dimensiunile mai mici dar confortabile pentru pasageri şi modul inteligent de amenajare a interiorului care trebuia să răspundă cerinţei de eficienţă şi simplitate, care a devenit un standard al modelelor mini.

Alternatoarele erau reglate mecanic.

Modelul SEAT avea şi centuri de siguranţă pentru conducătorul auto şi pasagerul de pe locul din faţă.

Volanul cu două braţe oferea o vizibilitate foarte bună asupra panoului de bord.

Modelul original avea un panou de instrumente minimalist (vezi Foto 4): vitezometru, contor kilometric, temperatura apei şi nivelul carburantului; două avertizoare luminoase pentru starea bateriei şi nivelul uleiului în carter, care erau acţionate la pornirea motorului.

Variantele ulterioare ale modelului 600 au un panou cu instrumente modificat, care aminteşte de modelul FIAT 850 - vezi galeria foto.

Ca să readucă în atenţia publicului modelul de succes 500, FIAT a realizat o variantă modernizată a acestuia, dar se pare că nimănui nu i-a păsat de fratele mai mare, 600.

Fratele mai mare a fost dat uitării pentru că nu a reuşit să umple o nişă a pieţei pe care s-a plasat

Foto 3. FIAT 600. Interior

Vă aduceţi aminte de filmul de desene animate "Cars"? Unul dintre personajele Pixar este o recunoaştere a marelui succes la public al lui 600.

Acum, luaţi un moment de reflexie şi acordaţi un gând bun pentru cel care nu a fost cel mai mic model FIAT, dar a fost dragul, generosul şi harnicul 600 zis si … ***Seicento***.

Aurelian ENE

Plăcintă cu mere şi iaurt

Ingrediente pentru blat:

1 pahar de iaurt (aprox. 300 - 400 gr.)
1/5 pahar de ulei (se măsoară în paharul de iaurt)
2 ouă
1 pliculeţ de praf de copt
10 linguri de zahăr
coaja de la o lămâie
zahăr vanilinat (3 pliculeţe)
făina (aprox. 1 kg.)

Pentru compoziţie:

1 kg. mere
zahăr
scorţişoară

Mod de preparare:

Se pun într-un vas iaurtul, uleiul, ouăle, zahărul, coaja de lămâie, zahărul vanilinat şi praful de copt şi se amestecă până se topeşte zahărul. După aceea se adaugă făină până se face o cocă omogenă.

Se împarte coca rezultată în două părţi. O parte se întinde pe planşetă tapetată cu făină; foaia se aşează în tava unsa cu putin ulei. Se adaugă merele, iar peste acestea se presară scorţişoară.

Separat se rad merele şi se pune zahăr după gust. Merele nu se storc complet de zeamă. A doua parte din cocă se întinde pe planşetă şi se aşează peste merele din tavă.

După această operaţiune tava se bagă la cuptorul preîncălzit până se coace. Se ţine la o temperatură moderată timp de aproximativ 30 - 40 de minute.

Se pudrează cu zahăr şi este gata de servit după ce plăcinta a fost tăiată în pătrate, rom- buri.

Toader Nikki

Poftă bună!

Reţete din sertarul bunicii

Poale`n brîu sau Brânzoaice

Reţetă originală bucovineană, frecvent folosită în familia mea

Pentru aluat sunt necesare:

500 g făină

300 ml lapte călduţ

50 g unt

2 gălbenuşuri 60 g zahăr

50 g drojdie de bere proaspătă

puţină sare

coaja rasă de la o lămâie

Pentru umplutură sunt necesare:

150 g stafide (opţional)

500 g brânză dulce de vaci

70 g zahăr

2 ouă

2 linguri de griş

o sticluţă de esenţă de vanilie

coaja rasă de la o lămâie

Modul de preparare: Aluatul

Se frământă un aluat din făină, gălbenuşuri, unt, zahăr, sare, coaja de lămâie şi drojdie; în timpul frământării se adaugă lapte puţin câte puţin, pentru a lega compoziţia şi pentru formarea aluatului. Aluatul trebuie frământat bine, precum aluatul de cozonac. Apoi se lasă la dospit timp de o oră sau până îşi dublează volumul.

Compoziţia

Într-un bol se amestecă brânza de vaci cu ouăle (albuş şi gălbenuş), apoi se adaugă zahărul, esenţa de vanilie şi coaja rasă de lămâie. Se omogenizează bine compoziţia. Opţional, se amestecă compoziţia cu stafide. Se adaugă cele două linguri de griş, acesta având rolul de a lega mai bine compoziţia şi de a o face mai pufoasă. După ce aluatul şi-a dublat volumul, acesta se întinde pe o planşetă în foaie şi se taie în secţiuni pătrate (cam 13×13cm) saucercuri (cam Ø15 cm). În centrul formei de aluat se pune o lingură (sau o lingură şi jumătate) de compoziţie. Se împăturește, luând fiecare colţ şi îndoindu-l la mijloc; vârfurile celor patru colţuri se strâng uşor între degete, ca să se lipească.

Înainte de a le pune în cuptor se ung pe deasupra cu ou (albuş şi gălbenuş) pentru culoare.

Poftă bună!

Daniela Boţogan

In cetatea săsească de la HĂRMAN — TARTLAU

Cetatea săsească de la ILIENI (exterior)

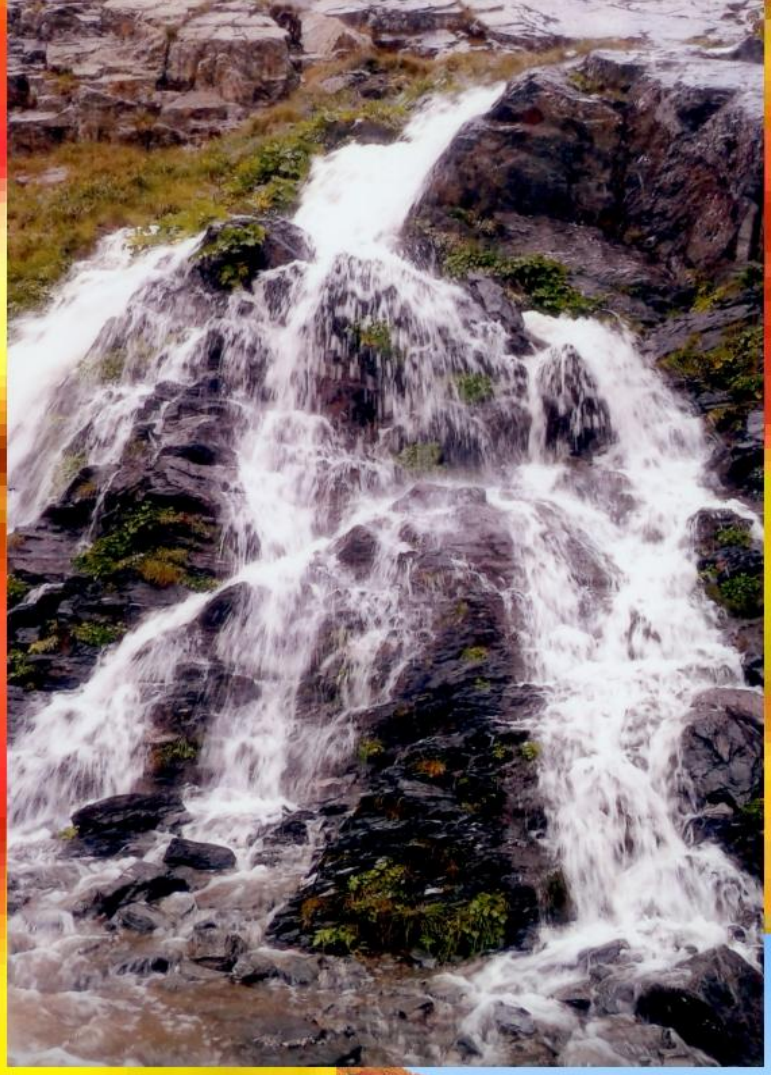

Cascada Vălul Bîlei
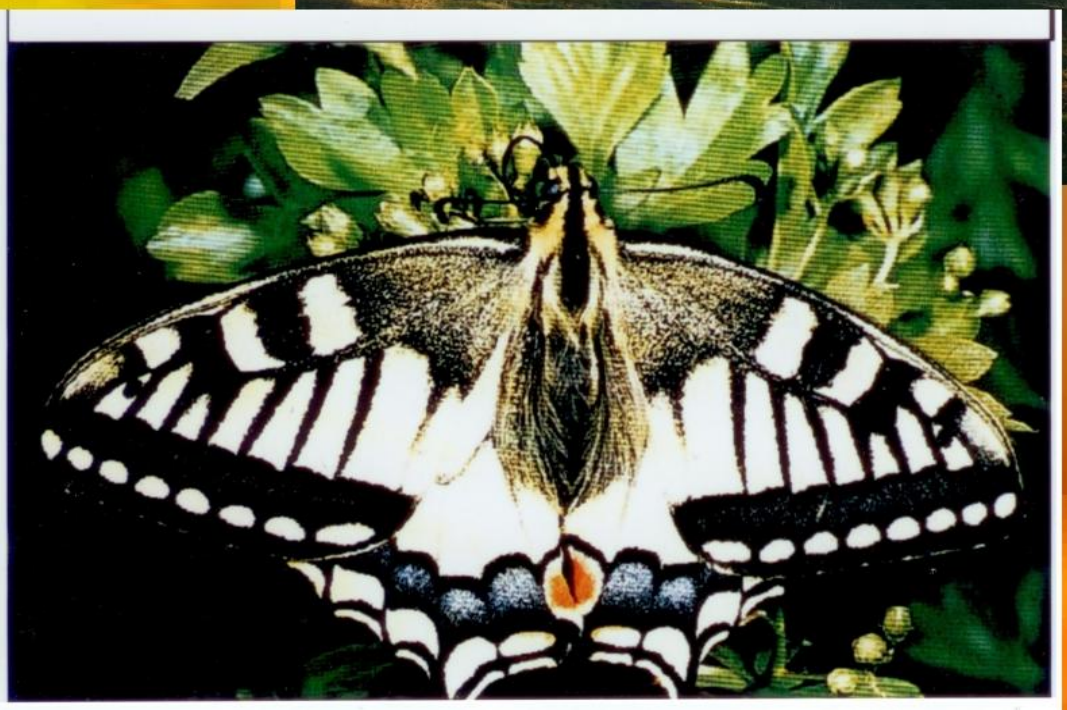
Pastel de toamnă